

THƯƠNG ĐANG DƯỢC PHÒNG G. RENOUX

NHỨT HẠNG BẢO-TÈ-SU

Ở ngang nhà hát Tây. — Saigon

Tiệm củ của ông HOLBÉ và RENOUX

- Y-khoa dược liệu đủ thứ
- Vật liệu để bào chế thuốc
- Vật liệu để dùng chụp hình
- Đồ tiện dụng cho người Langsa và người ngoại-quốc
- Đồ phụ tùng cho nhà bào chế thuốc
- Đồ phụ tùng về máy chụp hình
- Kiên và giấy để chụp hình
- Đồ để dùng bó rịt
- Dầu thơm thượng hạng đủ thứ
- Dầu mặng (Bạc-hà) thượng hạng

Thuốc nước hiệu R. để dùng mà bỏ nha-phiên của ông Holbé chế ra.
Nhu vị nào có mua thuốc của Thương-đang Dược-phòng G. Renoux thì phải nài cho có cái nhãn hiệu Xích-long (con rồng đỏ).

P. S.—Nếu vị nào có gởi thư xin, thì nhà Thương-đang Dược-phòng G. Renoux sẽ gởi cho không một cuốn Dược-tính-lược-biên có chỉ rõ cách dùng các thứ thuốc.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN ET FILS.

Le Directeur-Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

Tirage: 1.300 exemplaires.

Ng. Ch. Sat

NÔNG-CÔ MÍN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce
PARAISSANT LE JEUDI

17e ANNÉE
NĂM THỨ 17
Ngày 7 Mars
1918

農 賈 茗 談

Số 55

Ngày 25 tháng
giêng, năm Mậu-Ngh

Mỗi tuần đăng báo ngày thứ năm

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỎI ĐỒNG-DƯƠNG</p> <p>Một năm..... 5 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 15</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an..... 20fr.00 Six mois..... 12 00</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance</i></p>	<p>Chủ nhơn: F. CANAVAGGIO</p> <p>Quản-lý, kiêm Chánh-chủ-bút: Nguyễn-chánh-Sát</p> <p>Đại-biên: Đặng-thúc-Liêng, Nguyễn-viên-Khà</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0^m065 de large... 1 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés. Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>RAO BÁO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thư, hoặc đến tại Bồn-quản mã thương nghị.</p>
---	---	---

Direction, Rédaction et Administration: 48, rue Hamelin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

- Lời rao cần kíp.
- Tới thêm một bước.
- Canh-nông tương tế hội.
- Lễ khánh thành Đại-Việt Tập-Chí Longxuyen.
- Sứachở sái.
- Quan Lục-quán Đế-dốc.
- Tướng Nguyễn-xích-Hồng.
- Lời kiểm-báo.
- Thời nhiên hậu ngôn.
- Lời rao đấu giá.
- Đại-Pháp lễ nghi.
- Thế-giới tân văn.
- Đông-Dương thời sự.
- Xò số Tombola.
- Cung tụng lương-y.
- Hội thi thơ ký.
- Triển-thám tiểu thuyết.
- Thứ giang-hồ.
- Các lời rao thương mại.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-DƯƠNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
O tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-PHUNG-DƯƠNG

Phẩm này đến bà khác hơn đến ông thì chỉ có 2 điều 1o đường-kính, 2o san-đế mà thôi. Nếu hề muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kính đều đặn. Nếu đường kính chẳng đều thì khó mà có thai cho được, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cầm, lục-dâm, hoặc tại lo, rần, buồn-bực, ưu-huật trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kính không đều mà ra.

Tiền tối đây, từ ngày dựng phương thuốc mẫu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hàng gìn lòng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn để trị cho các chứng bệnh đến-bà đều dùng đều hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà sức sanh con dễ cháu cũng nhiều. Chỉ như đến-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại động an thai, ào sấn, chứng sanh con ra động mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đến-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chỉ trị các chứng kể ra sau này:

- 1- Đường-kính hoặc trời, hoặc sự, hoặc ít, hoặc nhiều;
- 2- Bạch-dãi, Bạch-dâm, ra hoả không dứt;
- 3- Đường kính hoặc vàng dợt, hoặc đen lấm;
- 4- Khí huyết đều hư, đường kính không có;
- 5- Hoặc đường kính ra nhiều quá, như muốn làm lấm;
- 6- Đường kính đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong lòng thì đau;
- 7- Thân thể chẳng yên, xây-xầu mặt mày, ăn uống không tiêu;
- 8- Hàu lưng, mỏi cần, vàng mắt, òm gáy;
- 9- Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoả;
- 10- Bà rớt ỏ huyết mà đau, hoặc là-nhau không ra.

GIÁNH NƯỚC: Mỗi ngày phải uống 1 hườn, uống

với nước trà. Còn đến-bà dễ thì phải dùng nước dãi con nít mà uống với thuốc.

CỬ AN: Những đồ sông-sít, lạnh lẽo, cùng là đồ rang-nướng nóng này, độc-dịa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hườn, giá là..... 1 \$ 00

Thuế sanh dược thủy

Hiện nay là đờY-học phát minh cho nên nghề Y-thuật đã nghiên cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tấn hoá chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chừng lạ lùng chừng nấy, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp thời nghi. Nay Bồn-dương có chế một tuờ thuốc nước này rất hay thần hiệu chủ trị các chứng kể ra sau này:

- Về các c ứng ban,
- Bốn mùa cảm mạo,
- Nóng lạnh nhức đầu,
- Thời chứng dịch hạch,
- Hoạt loạn mửa yã,
- Đau bụng sinh bụng,
- Trùng phong trúng dâm,
- Bất tỉnh nhơn sự,
- Cảm gió sanh ho,
- Kiệt máu kiết dâm,
- Nhứt mỗi cùng minh,
- Tinh thần bất hoải,
- Trúng thử phát nóng,
- Thủy thổ bất phục,
- Vị chẳng tiêu hoá,
- Bi ghe đại sảng,
- Sơn phong chanh rét,
- Da ngứa nổi sần.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều hơn. Con nít mỗi lần uống từ 15 giọt đến 20 giọt. — Con nít chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà, cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống n, oài thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
Mỗi 10 ve..... 0 90

Nhị-khoa-căng-cơ-táng

Chủ trị con nít cấp mạng kính phong, cùng các chứng bệnh của con nít kể ra sau này:

Cảm mạo phong hàn, mình nóng, mặt đỏ, dâm ngăn chặn con mắt lảo liến, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng hàm, bất tỉnh nhơn sự, miệng mũi ứng khí, trong ruột đau thét, hơi thở khô khè mà lam ra ho, hoặc khóc đêm và giựt tay giựt chân, đường đại huật bôn, hoặc miệng mồm khô khau lại hay khác nước, ấy là chứng CAP-KINH PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi nứa, khi Ta rút tay, rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, òm gáy khô khè, ọc sứa, ăn uống chẳng được, khóc có nước mắt đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại đường tiêu không tời, tay chơn lạnh ngắt rét lã chẳng hết, ấy là chứng MẠNG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tán này lập tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 4 tuổi sấp lên mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trừ sảng các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

Bạch trược cao

Thuoc này để trị các bệnh lậu, hoặc dãi gát, lậu mù, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu ké lậu huyết chảy ra dầm dề cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trừ đặng các chứng bệnh độc.

Trong mỗi hiệp đều có chỉ cách dùng.
Mỗi hiệp giá là..... 0 \$ 60

ĐỒ-TÁI-SANH

Đại-dược-Phòng
26, rue Gialong, 26. — CHOLON

Tại bồn-hiệu tôi có bán đủ các thứ thuốc như máy nhà thuốc lớn của Langsa và đủ các hiệu của mấy nhà thuốc danh tiếng bên Tàu, bồn hiệu cũng có chế nhiều thứ thuốc rất hay: Như một thứ thuốc theo kiểu sau đây, để mà trị-đám đường-phổi, và trừ các chứng bệnh ho, như: Ho-lao, ho-liền, ho có máu, ho-phong, ho-gió, chẳng luận là lâu hay mau, hề dùng tới nó thời tất nhiên thần hiệu, và xin quý ông coi cho kỹ những thuốc của bồn hiệu tôi thời chất.

TẠI BỒN-HIỆU

Có trồng răng và bích răng bằng vàng Tây với vàng Annam, chất chẳng khéo léo lắm, mà giá lại rẻ hơn hết các tiệm, quý ông muốn làm kiểu nào cũng được (Tôi cũng đứng bảo lãnh trong một năm như có hư tôi sửa lại không ăn tiền).

Những thuốc của tiệm Đồ-tái-Sanh và Đồ-trạch-Sanh trong lục tỉnh đều có bán lể.

PARFUMERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE

M. Michel THO, mới mở một tiệm hớt tóc ở đường Catinat, số 93, ngay nhà in và nhà bán sách của ông C. Ardin et Fils (Imprimerie Librairie Commerciale) Có bán nón, dù, xà-bông thơm và dầu thơm, vân vân.

TRƯỚC KHI MUA XE MÁY

Thì quý-vị nên đến tiệm

LỤC-TỈNH-LẦU

Thì quý-vị ặc chọn dạng

KIỀU XE

EMBLEM VÀ MEAD

Tốt đẹp, chắc chắn và giá rẻ hơn các nơi

Đường Espagne số 48

Góc Chợ-mới

SAIGON

TRẦN-QUANG-NHIỆM

Đồ-trạch-Sanh, Đại-du-ợc-phòng

7, Quai de Minh-Hương, 7
CHOLON

Tiệm bảo chế thuốc theo cách Langsa, có trữ đủ các thứ thuốc danh tiếng bên phương Tây và T.ung-quốc, chẳng thiếu món nào, nay bồn hiệu mới chế một thứ thuốc này, theo theo ngợi điệu, hình nó giống thuốc của ta, dùng trong tay theo kiểu sau đây, để trị các chứng bệnh ho, đau bụng và siêng, uống nó thì ngũ ngon, thiết là một thứ thuốc trị đám bệnh nhứt, chẳng luận lớn nhỏ, đều dùng được. Xin quý vị có mua thì phải coi cho kỹ, kẻo làm đổ giá.

TIỆM Trương-văn-Hanh SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lãnh thấp mượn đến khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn, tan, tế, kỵ-văn, tân-gia, hạ-thọ.

Khăn đen bằng nhiều lấy tốt thượng hạng, bán mớ và bán lẻ vô ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi sẵn lòng kỹ lưỡng gửi contre remboursement nghĩa là đóng bạc tại nhà thư mà lãnh đồ.

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ Prix-courant.

TRƯƠNG-VĂN-HANH,
cần khải.

NAM-ĐÔNG-LỢI

56, Rue Viénot, Saigon

Hiệu NAM-ĐÔNG-LỢI, là của hãng Annam của hội Nam-kỳ Co-tru-phương-chức-công-ty, lập ra mà bán đủ các thứ.

Hàng-Bắc.

Hàng-Tàu. — Hàng-Tây.

Nón cahques, Valises.

Bổ may mùng Annam dệt rẻ và chắc. Ông súc thau, xuy bạc, ô trơn, ô chạm vân vân.

Vòng gai, trà ướp sen, ướp thủy-tiên. May quần áo Annam.

May áo quần Tây; đồ trắng, đồ Kaki, áo chemises, blouses.

Bán thiết giá — may mau ăn công rẻ — có mượn được thợ giỏi.

Xin mời quý khách đồng-bang tới xem chơi.

BỤI-QUANG-CHIÊU.

NHÀ IN VÀ NHÀ BÁN SÁCH
J. Viet

Nhà in này lập ra đã hơn 10 năm rồi, in đủ các tờ các kiểu, có lãnh in ở tại kho sách Nhà-nước và các Sở Tham-biện. — Có đóng bìa sách đủ kiểu, rất khéo rất đẹp. — Có in đủ các thứ thiệp quan hôn tang tế, nhiều kiểu nhiều màu hoa hoè rực rỡ, mạ vàng cũng đẹp. — Vậy xin Lỵ-châu chú quân-tử, có cần dùng viết chi, hãy đến tiệm tôi, tôi đã làm mau mắn mà tính giá lại rẻ. — Tiệm tôi cũng có bán đủ Thơ, Tuồng, Truyện, Sách.

TRƯỜNG
NGUYỄN-XÍCH-HỒNG
128. — 150 rue Chasseloup-Laubat

Học thi bằng cấp sơ-học, bằng cấp Tôt-nghiệp Annam (Diplôme de fin d'études) và bằng cấp Tôt-nghiệp tây (Brevet élémentaire)
Lớp trên 17000 một tháng, tính các số phí.
Lớp chót 12500 một tháng tính các số phí.
Ăn uống kỹ lưỡng. — Dạy dỗ rất cần.

Rao bán xe hơi
đưa bộ hành

Kính lời cho qui khách đặng hay.
Tôi có một cái xe hơi đưa đồ hiệu Panhard Levaasor bốn máy chạy bằng giầy chaine mười người ngồi. Máy móc còn tốt. Như qui khách ai muốn mua đưa đồ thì xin dời gót đến nhà tôi, trước coi sau thương nghị giá cả, thì tôi sẽ sáng lòng mà tiếp rước qui khách một cách trọng thờ.

Nay kính.
NGUYỄN-NGỌC-CHẤT, Conseiller.
Provincial Cầu-an-Hạ (Canton)
Village de Đức-hòa.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE
38, Rue de Canton. — Cholon
Tiệm chính ở tại Quảng-đông, ông Lương-gy Vi-Tê-Sanh ở ở ra.

Su-Độc-Linh-Dược
(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liều là một mủi cặc lớn trong đời văn-minh thế-giới, hề n'ang lấy mủ, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất trầm, rất độc, cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh-lũng hào-tiệt, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cũng tuyệt giống, hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liều cũng đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy đặng nhiều cái mủi cặc mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liều thì hay dùng những vị Bồ-đậu-ươg mà xử cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà đắng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thần mà lại không còn sanh con nữa đặng, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chớ không phải là ở hoài một chỗ, nếu xử như vậy mà xử ra mấy nơi mạch máu trong cả châu-thân đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đương lạnh mà cho xử ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói lạnh chỗ độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-gy đặng nghiệm cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại tánh thuốc cũng là hòa-bình, không ngùn cũng không xử lắm, bệnh nặng thì mỗi ngày xử hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xử một lần, không đau bụng, cũng như thể người mạnh lại dấn vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiêu-tiền, hay là hơi thở mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liều mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn được nhiều, ngủ yên giấc và sửa diện-mạo sáng láng, tinh-thần khỏe khoắn.

Chỉ trị các chứng bệi bệnh Hoa-liều kể ra sau này:

Phong thấp đau xương,	Bán thân bất toại,
Tím-la lý lết,	Dương-mai mọc mụ,
Đau bệi hết-xoái,	Ung thư nhọt ghé,
Huyết khô huyết độc,	Lát voi lát đồng tiền,
Ghế độc lỵ lỵ,	Vô danh thũng độc,
Hạch nơi chỗ độc,	Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết tiền, hãy mua mà uống vì thuốc này trừ hết độc chẳng còn tái đi tái lại nữa.

Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc hườn, uống mỗi lần ba hườn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải ăn mỗi ngày một lần và phải ăn đồ chua, đồ sống sít.

Mỗi xe thuốc nước và thuốc hườn giá là..... 3000

NÔNG-CO MÍN-ĐAM

LỜI RAO CẦN KIẾP
(AVIS IMPORTANT)

Kính lời cùng liệt vị khán-quán đặng rõ, những vị nào mua Báo đã mắng hạn rồi trong tuần tháng Février và mars này mà có lòng tốt muốn giúp Báo-báo cho lâu dài thì xin gửi thơ hoặc gửi tờ Đành mua Nhựt-báo lại mà cho Báo-quán hay, đặng Báo-quán biết chắc vị nào còn mua nữa, hầu có đăm qui-danh qua số năm 1918 này và in nhân cho sáng n'à gửi Nhựt-báo cho tiện hơn, nếu để viết bằng tay thì có nhiều khi thường hay lầm lộn, hoặc trễ hoặc lạc mắt nhựt-báo của khán-quan mà sanh ra đếu phiền tẻ.

Đề ngày nay mà báo-quán chưa dám in nhân đây là vì n'oi vị phải in cho đủ 52 miếng nhân; lại nếu khi nhân đã in rồi mà khán-quán gửi thơ đến nói rằng không mua nữa, thì bao nhiêu nhân in đó ắt phải bỏ hết, vậy thì tổn phí cho Báo-quán rất nhiều.

Luôn dịp Báo-quán cũng lấy hết lòng khiêm nhượng mà xin chớ quên nhớ giùm, như vị nào tiền mua Báo năm rồi chưa đặng, hoặc mới khởi mua lại năm này, khá mua mandat gửi đến mà giúp cho Báo-quán, còn vị nào đã có gửi thơ cho Báo-quán hay rồi thì xin an lòng cứ việc vui xem chớ ngại.

Rồi hết Báo-quán lại xin chớ quên chớ nệ tác công, rằng hỏi âm chớ sớm, thì Báo-quán rất thăm cảm tạ-thành-tình của chớ quên huệ từ, đa tạ, đa tạ, chỉ chúc, chỉ chúc.
Nông-cổ Mìn-đam.

Tới thêm một bước
(ENCORE UN PAS DE GAGNÉ)

Báo-quán lấy làm nhân hạnh mà ăn hành một việc rất cần ích cho quê-hương ta về tương lai cho chớ-tồn nhân khản.

Hôm 2 mars 1918 rồi đây quan Tham-biện Chủ-tỉnh Longxuyên, M. LE BRET, là một ông quan rất có dạ trung can vì dân vì nước, lại là một người rất lịch lãm về Nông-vụ xứ Nam-kỳ; theo lời Khuyến-học-hội xin, nên Ngài có đến giữa Hội-quán mà diễn-thuyết về việc lập Nông-nghiệp-tương-tê-hội và Kim-cốc Ngân-hàng. Những người đến nghe diễn-thuyết hơn một trăm, đều là Hội-viên trong hội Khuyến-học và diễn-chủ lớn trong bản tỉnh.

M. LE BRET chỉ về rành rẻ các điều lợi ích về Nông-nghiệp Tương-tê-hội, rồi Ngài nói rằng hiện kiếm trong Nam-kỳ có hai thể lập hội, một thể lập theo cách Lang-a như hội lập tại tỉnh Soc Trang; theo thể ấy thì Hội-đồng chủ-sự phải đại phần là người Lang-a và một phần người Annam. Còn một thể lập theo cách Annam, như hội lập trong tỉnh Mytho. Theo thể này thì Hội-đồng chủ-sự toàn là người Annam. Quan Chủ-tỉnh Longxuyên chỉ cách lập hội rồi Ngài mới hỏi ý hội viên coi muốn lập theo cách nào. Vả ở Longxuyên những nghiệp-chủ Lang-a không được nhiều, bởi vậy bản nghĩ một hội rồi cả thấy đều ưng lập một Nông-nghiệp Tương-tê-hội theo cách Annam như trong tỉnh Mytho.

Những người đến nghe diễn-thuyết hiểu rõ được sự ích lợi rồi, thì vui lòng toại chí vô cùng, liền xin với quan Chủ-tỉnh mà lập một hội làm-thời đặng nghiệm cứu vấn-đề thuộc về hội Canh-nông tương-tê lại cho chính chắn và lo đặt điều-lệ chương-trình mà kêu hùn. Những người được chọn làm làm thời Phái-viên lo đặt điều-lệ chương-trình là:

- Ông Liêu-sanh-Hậu, Diễn-chủ
- Nguyễn-ngọc-Chơn id.

- Ông Nguyễn-hòa-Hồng, Diễn-chủ
- Trần-văn-Khương id.
- Diêu-song-Cang id.
- Nguyễn-thành-Vân id.
- Ông Lê-quang-Liêm, Diết Bày Hội-trưởng
- Khuyến-học-hội.
- Ông Hồ-văn-Trung, Hội-viên Khuyến-học-hội.
- Ông Nguyễn-văn-Cự, Quản-lý Đại-Việt Tập-Chí.

Báo-quán vẫn biết chớ vị Phái-viên kể tên trên đây toàn là người có học-thức tân kỳ, đã lịch làm nghiệp-nông lại có chí nhiệt-thành về đường tân-hóa. Bởi đó cho nên Báo-quán tưởng chắc rằng Hội Canh-nông tương-tê đang tính lập ra tại tỉnh Longxuyên đây sẽ mau thành tựu.

Vả chẳng trong mấy tháng nay Báo-báo đã có ăn hành nhiều bài luận về sự ích lợi của Canh-nông tương-tê-hội và cũng thường hay khuyến-đồng-bang lưu ý vào cuộc này cho khỏi phải bán lúa để tháo và cho có đủ tư-bản mà quảng khai Nông-nghiệp. Mà nay Báo-quán nghe được tỉnh Longxuyên xướng lập cuộc ấy thì Báo-quán lấy làm vinh hạnh vô cùng. Thế thì từ đây đường tân-hóa cõi Việt-nam ta một ngày một bước một thêm, đường ấy Báo-báo mới chẳng hổ với cái tên Nông-Cổ đó.

Vậy Báo-quán cũng thành tâm khẩn đảo mà chúc cho hội Canh-nông tương-tê Longxuyên mau mau thành tựu và ước sao cho các tỉnh, cũng xướng ra lập cuộc ấy cho đều mà làm cho hưng vượng cuộc lý-tài nơi vùng đất Việt-nam này cho về vang cùng thế-cuộc.

Nông-cổ Mìn-Đam.

Canh-nông tu'ong-tê hội

(SOCIÉTÉ DE CRÉDIT AGRICOLE)
(Tiếp theo)

Đền khi nào lúa có giá cao, hội liên đáng phải bán thì hội-đồng cai-quản

chánh sở rải tờ cho các phân sở nhóm hội-viên lại mà định liệu, như chịu bán cũng đăng hay là không bán bán tự ý. Hội chánh chẳng phải ép. Nhiều khi các phân-sở lại cậy hội chánh bán giùm thì hội chánh lấy theo giá Chợ-lớn làm gốc, rồi kêu các nhà buôn-lúa lớn cùng là nhà máy mà giao giá, ai trả giá cao hơn thì mua đăng. — Cách bán gạo lúa các kho phân sở như vậy thì lợi hơn luôn luôn, vì những người buôn-bán lớn dùng sự mua nhiều đó mà trả giá cao.

Công việc làm của hội cho vay

Hội-đồng cai-quản mỗi tuần lễ đều có nhóm một lần, mà xét đơn xin vay.

Sự vay thế chừng lúa thì là vay tạm ít ngày tháng. Gọn việc, ít giấy tờ không mắc công bao nhiêu.

Mỗi năm khi thu lúa vào kho rồi, thì Hội-đồng cai quản định giá lúa trước, rồi mới cho vay.

Như lúa định bực trung là 50\$00 một trăm giv mà mình gửi vào kho thì hội cho mình vay chừng 40\$.

Muốn vay thì đem sổ tay của mình đến chánh đồng-lý phân sở mà chiếu trình, rồi có giấy vay in để sẵn tại đó cho mình đem số bạc mình vay vào và mình ký tên trước mặt đồng-lý phân sở; chánh đồng-lý cũng ký tên bảo lãnh cho mình, rồi mình cầm giấy đó đến hội-đồng cai-quản mà lãnh bạc.

Cách vay thế chừng đất có chậm hơn, là việc đất cát phải xét tờ giấy kỹ lưỡng mới đăng;

Thế chừng đất giá đáng một muôn thì vay 5000\$ hay là 7000\$ tùy theo đất quí hay là đất thường, nghĩa là hội cho vay phân nửa hay là hai phần ba giá đất thế chừng mà thôi.

Đất này là đất khác, chứ chẳng phải đất mình đã đem vô hội mà làm vốn cho hội. Có khi hội cũng cho vay trong phần đất đem vô mà lập hội đó nữa, nhưng mà cho vay có một phần tư giá đất mà thôi.

Ai muốn vay bạc thế chừng đất của hội Canh-công, thì ngày hội nhóm lễ mỗi tuần phải đến tại hội-đồng cai-quản mà xin

vay; phải nói thiệt mình vay bạc mà dùng về việc gì, vay bao nhiêu, thế chừng đất ruộng nào.

Được phép vay bạc của hội mà mua hay là chuộc, mượn ruộng đất, mua trâu, bò làm ruộng cùng là đồ khí nghệ và phân giống vãn vãn. Giúp cho tá điền, đào kinh, đắp bờ, mở mang ruộng mới; nói tắt mà nghe dùng về các việc canh-nông mà thôi; không đăng vay về mà mua bán, cất nhà cửa, cho vay đặt nợ, là đều trái lẽ rất cấm.

Người đi vay phải đem luôn hằng khoán giấy tờ cho đủ, đăng hội-cai-quản xét. Hội xét rồi hoặc cho y số, hoặc bớt không chừng. Như đăng vay và hội thuận chịu rồi thì hội-đồng cai-quản dạy người đi vay phải xin sao lục địa-bộ, và tờ vi-băng tại sở bách-phần cho chắc là đất muốn thế chừng đó không có cầm cố cho ai.

Khi đủ tờ giấy này thì hội cai-quản cho phép làm giấy vay (có giấy chữ in sẵn). Người vay mới cầm tờ giấy nợ đó về phân sở xét lại, như chịu bảo lãnh y số bạc thì hội-đồng phân sở bắt người vay ký tên trước mặt hội-đồng, rồi chánh đồng-lý phân sở cũng ký tên vào đó nữa mà bảo lãnh mỗi nợ ấy.

Các việc xong rồi thì người vay cầm

tờ giấy nợ đó đến nạp tại hội-đồng cai-quản, nạp một lược với tờ sao-lục cùng bằng-khoản và các tờ khác.

Lẽ thì phải để cho Hội-đồng phân sở xét trước, rồi hội cai-quản mới kiểm-xét lại sau, nhưng mà tại phần sở chẳng có ai vay cho thường, nên hội-đồng không nhóm có lệ định trước đăng. Bởi vậy khi có người muốn vay thì lấy làm khó lòng cho người ấy làm, phải chờ đợi mỗi nhóm, dấy đưa ra lâu ngày tháng, thì là một sự làm cho thất chí người vay đi. — Lại hội-đồng phân-sở chưa có người hiểu rõ việc xét giấy tờ, thường hay lầm lẫn, lại có khi cho làm giấy nợ hay sai phép; nạp cho hội cai-quản thì hội phải bắt bẻ, sanh ra nhiều điều cực khổ cho người vay. Bởi các cơ ấy cho nên mới để cho hội cai-quản xét trước thì gọn việc hơn. Tuy vậy mà quyền cho vay hay không thì tại nơi hội-đồng phân sở. Như hội-đồng phân sở không chịu bảo lãnh thì hội-đồng cai-quản không đăng phép cho vay.

Mỗi khi xét đơn vay tại hội-đồng cai-quản hay là tại hội-đồng phân-sở thì đều phải cho có đủ mặt hơn phân nửa hội nghị-viên mới đăng xét.

Như hội nghị-viên không đồng một ý cho vay thì phải bắt thăm coi bên nào nhiều tiếng hơn thì theo bên đó.

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH

Mùi đá ngon mà giá lại rẻ

Các việc bắt-bẻ phải cho có lý, và phải đem vô sổ vi bằng nhóm hội luôn luôn:

Khi đăng chữ chánh Đồng-lý phân sở ký tên rồi, thì người vay đem nạp giấy nợ đó tại hội-đồng cai-quản.

Chánh Đồng-lý hội cai-quản mới biên sau lưng tờ đó và ký tên, mà thế(endosser) giấy nợ ấy cho bằng bạc (banque, établissement de crédit).

Trước khi thế giấy nợ này cho bằng bạc thì hội đem đăng bách phần mà cực vào địa bộ các sở đất thế chừng cho chắc chắn sổ nợ của hội. Hội đăng có 2\$50 bách phần mà thôi, bất luận số bạc nợ nhiều hay là ít.

Hằng bạc thấu giấy nợ rồi gửi bạc lại cho người vay.

Mỗi khi có vay hay là trả bạc nợ thì phải biên trong sổ tay của hội-viên luôn luôn.

Đền ngày nay hội Canh-nông trong Nam-kỳ ta mới có tại tỉnh Mytho mà thôi, và lại còn mới quá, nên chưa có quyền tự-do đăng. Các bằng chưa biết hội, cho nên nhà-nước phải bảo lãnh với bằng. Như vậy nhà-nước phải xem xét các việc của hội làm, đăng lấy phần chắc cho nhà-nước. Vì vậy cho nên trước khi gửi giấy nợ lên bằng mà thế thì phải gửi cho hội-đồng kiểm-sát của nhà-nước đặt ra đăng mà coi xét lại.

Như không có điều chi trắc trở thì giấy nợ này phải giao tại nơi tòa-bổ gửi lên bằng bạc mới đăng, chứ hội không đăng phép gửi thẳng lên bằng.

Bạc cho vay thế chừng đất ăn lời 10% một năm. (Nghĩa là trong vốn một trăm đồng, mà trọn một năm có 10 đồng bạc lời mà thôi). Bạc lời này thù trước phân nửa khi phát bạc vay. Trong 10 ly lời đây thì bằng ăn lời 8%, còn lại hội 2%. Trong 8% về phần bằng đó thì có 2% huê-hồng bằng phải thối hồi lại cho nhà-nước về sự bảo lãnh cho hội, thì 2% đó nhà-nước cũng cho hội lại mà chi phí.

Cách cho vay đây thì lấy luật cho vay làm mùa mà thi hành (prêt sur récolte) bởi vì chưa có luật chi khác. Hội chưa có quyền tự do mà bàn tính việc chi với các bằng bạc, đăng mà làm tờ giao kết riêng. Bởi vậy tờ giấy nợ làm có một năm mà

thời, tuy vậy hết đăng phép cho mỗi năm trả hết vốn mà thay giấy luôn luôn, cho đến khi dứt số bạc vay.

Hạng lệ của hội Canh-nông Mytho đương cho vay bây giờ thì là năm năm, còn số bạc vay cao hơn hết là 5000\$00. Theo ý tôi tưởng thì số bạc ấy và hạng lệ đó đủ mà làm cho người nhà-quốc mình đăng nhờ; cho vay lâu năm hơn nữa thì chẳng tiện cho hội, vì việc điển thổ lâu năm thì phải đổi đời, thêm sự khổ cho hội trong việc thay giấy nợ.

CHUNG.

Mytho Canh-nông-hội,
Phó Hội-trưởng
TRẦN-NGUYỄN-LƯƠNG.

LÊ KHÁNH-THÀNH

Đại-Việt Tập-Chí, tại Longxuyen
(FÊTES, D'INAUGURATION DU JOURNAL)
Đại-Việt Tập-Chí

Hôm 23, 24 Février 1918 rồi đây, Hội Khuyến-học Longxuyen có một cuộc chơi Kermesse đăng đầu tiên mà giúp cho Hội Ái-quốc Saigon (Saigonnaise Patriotique)

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRAI ĐẤT)

Mùi nó thơm
tho diệu dàng
chẳng có thứ
nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trừ mà thôi

Lời Diên-thuyết

Của ông Lê-quang-Liêm
Hội-trưởng khuyến-học-hội
Long-xuyên

Chư tôn,

Tôi được thay mặt cho hội Khuyến-học
Long-xuyên mà tiếp rước chư-tôn vào
tiệc rượu này thì tôi lấy làm vinh-hạnh
vô cùng. Vậy trước hết tôi xin tỏ đôi
lời mà cảm tạ chư tôn, chẳng nãi cực
nhọc đến chung vui với chúng tôi hôm
nay. Tôi cũng xin thừa dịp này mà lược
trần chỗ hi-vọng của Hội chúng tôi cho
chư-tôn tường lãm.

Hiện kiem trên trái địa cầu này hễ
nước nào học-vấn hoàn-toàn thì nước
ấy văn-minh, dân nào trí-thức rộng rãi
thì dân ấy cường thịnh. Ấy vậy cái vấn-
đề giáo-dục là cái vấn-đề rất quan hệ
của non-loại.

Chánh-phủ Đại-Pháp lãnh phần khai
hóa cõi Việt-Nam, nay đã gần 60 năm
rồi, hằng chăm nom muốn đem mỗi học-
thức tân kỳ mà dạy dỗ dân-tộc ta. Song
quốc-dân hoặc mắt mê mẩn văn chương

đạo-đức nên lãng lơ tại Mỹ trí Âu, hoặc
bởi lẽ bước trái thời nên chẳng được
gợi nhuần vô lộ, hoặc tại học-đường còn
thừa thớt nên Pháp học rải không đều.
Hãy còn kià trong mỗi tỉnh dân số trên
mười muôn, mà người có học-thức phở
thông tính lại chừng vài ba chục; dường ấy
thì làm sao mà dân-tộc mau tiến hóa cho
được.

Hội khuyến-học của chúng tôi lập ra
đây chủ ý muốn giúp cùng chánh-phủ
mà rộng xây nền trí-thức giữa trời
Nam và muốn tập lần quốc-tân đặng
nhiệm tư-tướng người Âu Mỹ. Theo tôn
chỉ của Hội khuyến-học, thì phải mở
học-đường mà dạy kẻ lớn tuổi trong
lúc ban đêm, và phải bày diên-thuyết
mà chỉ cho nhau những tân kỳ học vấn.
Đồng bang ta phần nhiều bởi sự nghèo
nản mà phải cam bẽ đốt nát. Nếu có
trường dạy thì đặng khi rảnh rang đặng
đó mà học hành thì có ích biết là chừng
nào.

Còn bọn tân-học hiện kiem phần đông
vừa mới biết phở thông sơ lược mà thôi,
nếu có người diên-thuyết mà tỏ bày
những ý lạ đều hay, đặng rộng thêm phần
trí thức thì quý biết chừng nào.

Thuở nay chúng tôi hằng đề ý trong
trường dạy đêm và cũng hết lòng khuyến
những đồng-bang đến mà học tập. Song
Long-xuyên là một tỉnh thành nhỏ hẹp
dân sự ở chẳng đông, nên trong việc lập
trường đêm, kết quả chẳng được y như
ý chúng tôi trông muốn. Còn sự diên
thuyết tuy thật là đều có ích, song bấy
lâu nay người đặng đàng thì chẳng có,
mà dẫu cho có đi nữa người nghe cũng
chẳng đông.

Bởi rứa nên đầu chúng tôi sốt sắng thể
nào cũng khổ mà tán thành cuộc diên
thuyết cho được.

Vả hội khuyến-học thì chủ truyền tư
trưởng, chuyên phở văn-học của Langsa
cho đồng bang ta; mà đều nói trước đây
không thì thổ được thì làm sao cho tròn
chủ-nghĩa.

Chúng tôi tởm thấy lúc này là lúc
trên thì quan Toàn-Quyền đương lo rộng
mở đường học-vấn của quốc dân, dưới
thì chư thức-giã đua nhau triển lập nhà
công báo trong đất Việt.

Trọn một năm nay cả và quốc-dân
người hay khuyến kẻ dở, người quý đặc
kẻ hèn, thầy đều rủ ren nhau mà lần
bước vào vòng tiến hóa. Ấy là cái diệp
may mắn của quốc-dân, ấy là cái ngôi
văn-minh của quê-hương đó; Thuở nay
chúng tôi đã chăm nom nơi đó mà làm
hi vọng, lẽ nào ngày nay chúng tôi lại ở
ngồi khoanh tay mà ngó hay sao.

Bởi vậy nên chúng tôi mới xin phép với
Chánh-Phủ mà lập quán Đại-Việt Tập-Chí
này. Ấy là ý chúng tôi muốn khỏi nỗi cùng
chủ-nghĩa hội chúng tôi, chớ chẳng phải
chúng tôi chủ tâm nơi đường tranh luận.
Nay chư-tôn là đáng nhiệt thành về
đường tấn bộ của đồng bang, chư tôn là
người ruộng mở gai gốc nơi quê-vực,
chư tôn mến cái tôn-chỉ hội chúng tôi,
nên mới đến mà chung vui lễ khánh-
thành tờ Đại-Việt-Tập-Chí này. Chúng
tôi nghĩ chẳng còn chi là vinh hạnh hơn
nữa.

Vậy chúng tôi đồng nguyện đem hết
lòng thành phụ giúp chư tôn mà xây nên
nền thiết học, deo rông giống thiết hành
nơi cõi Á-Pháp-Lang này, ngõ đặng Tây,

Nam thân thiết, trên dưới rõ lòng, mà
chung hưởng phú cường thú vị.

Thôi! tình nặng hơn nói dài, tôi xin
chư tôn uống cùng chúng tôi một ly rượu
này; ấy là ly rượu chào mừng sự tiến-hóa
của Đông-Dương, là gái xuân sắc của
trường sanh Đại-Pháp.

Bại-Pháp quốc vận tuế,
Đông-Dương vận tuế.

Bài Diên-thuyết

Của ông Nguyễn-văn-Cư
Quản-lý Đại-Việt Tập-Chí

Hỡi các ông,
Hỡi bạn đồng-nghiệp,

Nghe bài diên-thuyết của ông hội-
trưởng khuyến-học-hội Long-xuyên mới
đọc đó, thì chư-tôn cũng đủ thầy cái
cương-nguyên và cái tôn-chỉ của tờ Đại-
Việt Tập-Chí rồi. Vậy tôi tưởng chẳng
cần chi nhắc lại đây nữa.

Tôi chỉ xin chư tôn vui lòng cho tôi
trình diện mấy vị chủ-bút bản Tập-chí
của chúng tôi lập ra đó và cho tôi thừa
cái diệp tốt này mà tỏ đôi lời về
nghĩa-vụ những nhà soạn báo.

Tôi chắc chư-tôn cũng chán biết rằng
trong các nước văn-minh, tờ báo là chỗ
thay lời cho cả mỗi dư-luận: quốc-dân
nhờ đó mà tỏ lòng tư tưởng mà diết
quyến chuyển chế của các quan lại;
Chánh-phủ nhờ đó mới hiểu rõ hơn
tâm, mới sửa thế-lệ cho hiệp cùng công-
lý; xét lại Đông-Dương ta xưa nay mới
dư-luận chưa phát hiện, báo-quán chẳng
thành hành cho nên tuy mấy ông soạn
báo đã không mỏi lòng vì nước vì dân
mà nghĩa-vụ cũng chưa tròn được.

Chàng bao lâu nay, chúng ta may được
một ông chúa-tể Albert Sarraut là người
có dạ yêu mến quê-vực ta, ngài tái nhậm
Đông-Dương vừa hơn một năm mà
ngài đã cho trong Nam ngoài Bắc lập
thêm báo quốc-âm đã bốn. Hiện kiem
cộng hết thấy được 11 tờ tinh-kỳ báo
và hai tờ Tập-chí rồi. Vậy lúc này cũng
nên cho là lúc báo quán phát minh,
chúng ta há chẳng vui mà ngưỡng tạ ơn
khoan hồng Chánh-Phủ.

Mà nay báo-quán đã được đông rồi
ngôn lộ đã được rộng rồi, vậy chúng ta
là người soạn báo phải tính cách thế nào
cho thích hiệp với nghĩa-vụ chúng ta?
Chúng ta phải phải phương châm
nào cho xứng đàng với thành tâm của
Chánh-phủ.

Chư tôn cũng còn nhớ chớ, hôm nọ
giữa Nam-kỳ Báo-chương hội, quan tổng-
thống Albert Sarraut, ngài có khuyến
các nhà soạn báo Tây Nam phải lấy
việc giáo-dục mà làm mục-dịch rồi ngài
lại nói với chư chủ-bút Annam như
vậy: Chư-tôn là người soạn báo quốc-
âm, Chư-tôn nhờ chánh-phủ mới được
thông thư mà tỏ bày những điều quốc-
dân chưa hiểu, những việc quốc-dân
hy vọng. Vậy phần chư-tôn thì khá
nói cho quốc-dân biết những việc phải
của Đại-Pháp đã tán thành nơi đất Việt
và những công-cuộc đương trừ hoặc
đặng làm cho neo tiến-trình của quốc-dân
được rõ.

Xin Chư-tôn nghĩ đó mà coi, còn
chương-trình nào mà đẹp đẽ hơn chương-
trình của Chúa-tể đã vẽ cho ta đó. Còn
trách-nhậm nào mà rộng rãi hơn trách-
nhậm của bọn soạn báo ta đây.

Chư-tôn cũng rõ buổi này là buổi quốc-
dân ta trí thức dờ dạn: mỗi học củ gần
quên hết, mỗi học mới lại chưa rành.
Vậy chúng ta phải liệu thế nào mà gây
dựng cho quê-hương ta có được một
nền học-thức tân kỳ vững chắc đặng
đãi với sự học-thức của các dân-tộc khác
trên hoàn-vu này.

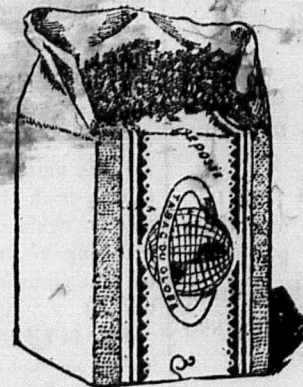
Ấy là phận sự của chúng ta đó, ấy
là chỗ trông cậy của quốc-dân ta đó.
Mà muốn được vậy, nghĩa là muốn cho
tròn cái trách-nhậm của chúng ta, muốn
cho phở lòng mơ ước của đồng-bang ta,
tưởng có chi hay cho bằng mỗi người
phải nghiên cứu những điều lợi ích chung
đem hết mà cống hiện cho quốc-dân ta
tiện dụng. Nói tóm một đầu chúng ta phải
làm sao cho trình-độ của đồng-bang ta
thêm cao, phải làm sao cho lý-tải của
quê-hương ta thêm rộng.

Chư-tôn, hôm nay chúng ta may mà
được hội hiệp cùng nhau đủ mặt nơi
đây, vậy tôi xin mời chư-tôn cạn cùng
tôi một ly rượu này ngõ kỷ niệm ngày
Đại-việt Tập-chí của chúng tôi xuất bản
và mong cho quốc-âm báo-quán thành
hành nơi đất Việt.

Mà được vui vẻ như vậy chúng ta
há quên chúc cho:
Thầy Đại-Pháp bén quán thắng trận.
Trở Đông-Dương giới bước văn-minh,

Thuốc hút
hiệu
CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Là một thứ
người ta ưa
dùng hơn và
hay hỏi mua
thường lắm

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trừ mà thôi,

COGNAC
O
P

JULES ROBIN & Co

Rượu Cỏ-Nhát

HIỆU

RÔ-BANH

Có một mình hàng

LOUIS OGLIASTRO ET Co

có trừ mà thôi

Ấy là một thứ
rượu rất diệp, rất
ngon, rất quý, nội
cỏi Đông-Dương
này thiên hạ đều
biết.

Muốn mua cho
có rượu ngon, thì
phải nài cho được
cái nhãn hiệu này
mà thôi.

Lời Diên-thuyết

Của ông Hồ-biểu-Chánh
Đại-Việt Tập-Chí, Lý-tài-Khoa
Chủ-bút

Chư-tôn,

Còn người ở đời chẳng chi vui cho bằng gặp thời, chẳng chi quý cho bằng làm phải. Ngày nay trong xứ ta có được một ông Chúa-Tể biết thương yêu quốc-dân ta, quyết khai hóa quê-vực ta, muốn sửa đường vậy cho ngay, muốn soi chỗ tối cho sáng, nói tất một lời, muốn làm cho dân-tộc ta được vào-minh, nước nhà ta mau chóng thịnh. Chúng ta may mà được chân rân trên vùng đất Việt-Nam trong buổi này, may mà được dự xem cái cảnh-tương đổi thay nơi quê-hương, ấy chúng ta cũng nên cho chúng ta là kẻ sanh gặp thời đó.

Mà nghĩ lại: Nhập thể cuộc bất khả vô công nghiệp. Nếu chúng ta, sanh gặp thời mà ngồi khoanh tay làm chứng cho quê-hương tân-hóa, đường ấy e ững công Tạo-hóa nân đức hình hài chúng ta trong thời-đời này chẳng? Đường ấy e phải mang lây tiếng chàn rân chován đất với kẻ hậu lai chẳng? Kia non nọ nước,

CHỈ HỒNG-MAO HIỆU BROOK

Nếu các cô các bà muốn cho được thứ chỉ tốt mà may cho chắc cho bền, thì phải lựa thứ chỉ Hồng-mao hiệu BROOK này mà mua.

Những chỉ ông nào mà không có cái đầu con dê như kiểu này đây thì đừng thêm mua, và phải coi chừng kẻo mà làm đó giả.

Có một thứ chỉ hiệu BROOK này là chỉ tốt thượng hạng mà thôi, không có hiệu nào sánh kịp. Có một mình hàng LOUIS OGLIASTRO ETC có từ mà thôi.

Ấy là vật vô tình mà hãy còn giúp ích cho loài người thay, núi cao như Đả-lạt thì tiếp đãi khách nhân du, sông rộng như Cửu-Long thì đưa rước thuyền thương cộ. Chúng ta thuộc loài động-vật, há đành để thẹn với giống vô tình ấy sao?

Chư-tôn, trên ngũ đại châu này, đâu đâu cũng vậy, sự vận động tân-hóa, ấy là lẽ thường của nhơn loại, Song từ năm mươi năm trở lại đây, sự tân-hóa của các nước coi lạ như tên bay, coi mạnh đường gió thổi. Dân-tộc nào cũng cạnh cái đường học-văn, chính đốn cuộc lý-tài, ngộ đảng người vui về sanh tồn, nước vững văn quyền lợi. Ngó người rồi nghĩ lại ta, càng buồn tuổi vô cùng. Sự học-thức của người đã cao trên danh núi, đã xa ví chơn trời, còn chỗ học-thức của ta còn túng-tiu trong lồng, còn là đá mặt đất. Xin Chư-tôn tạm xem thứ coi, kia, từ mũi Bãi-Bùng đến ranh Trung-quốc, cái vùng đất Đông-Dương này, chất chứa biết bao sản-vật, chờ che mười mấy triệu đồng-bang, mà sản-vật này một phần thì chưa biết chỗ mà dùng, còn một phần thì để cho thiên hạ lợi. Còn đồng-bang ta bấy lâu nay bởi tánh quê mùa dốt nát, nên trăm đường đều cam địa vị hạ lưu; trong mọi nghề quốc-dân ta đều lụy thực đứng sau xa, chớ chưa chủ đám được một nghề chi nhỏ mọn.

Bọn chúng ta đây, nào là người soạn báo, nào là đảng, thừ thời, chúng ta tuy chưa đáng xưng là bậc thượng lưu của Việt-Nam xã-hội, song chúng ta, nhờ có tập-học nên chúng ta mới hiểu sơ cái máy vận-dộng của hoàn-vũ, nên chúng ta mới được ngồi nơi địa-vị này; còn mười mấy triệu đồng-bang ta, kẻ vụng nghề còn phải lay lắt chôn điện-viên, người thiếu học nên chịu dài-dầu nơi thành thị. Chúng ta đồng một chủng-tộc với mười mấy triệu người ấy, chúng ta trông tình cảnh họ, há chẳng đau lòng sao? Và lúc này là lúc Chánh-phủ quyết khai trí dân-tộc ta, đang khi chiến-hải rồi hiệp nhau mà cạnh tranh quyền lợi cùng Đức, Áo. Vậy chúng ta phải tính thế nào mà giúp với Chánh-phủ đang vượt cao giùm trình-độ cho quốc-dân, đường ấy mới gọi là làm việc phải.

Chư-tôn, hiện kiếm trong Việt-Nam ta duy có sự cải lương học-thức và sự Khai-quãng lý-tài là hai vấn-đề, yếu hệ hơn hết của quốc-dân. Quan, Toàn-quyền Albert-Sarraut là đảng thực-dân kinh-tế, ngài vừa bước chọn đến Đông-Dương thì ngài đã cấp cấp toan lo giải quyết hai vấn-đề ấy. Kia, một cuộc cạo-dàng học-độ số, ấy là chỗ của quốc-dân ta, tập khôn; nọ, một hội Nhơn-hóa-Thuyết, gần thành, ấy là chỗ cho quê-hương ta tranh lợi. Vậy nếu chúng ta muốn làm việc phải, thì nghĩ chẳng chi hay cho bằng chúng ta, nào bậc tài-nân, nào nhà tư-bản, thấy đều khuynh tâm chủ hướng về phần giáo dục và nghiên cứu thực tư về mỗi lợi-quyền của quốc-dân, làm thế nào cho mười mấy triệu đồng-bang, từ Nam chí Bắc, đều tinh giặc say mê, đều nhiệm mui học-thức tân kỹ, đều rõ công-trình khai hóa của Đại-Pháp, đều mến ăn nghĩa cạo dầy của Chánh-phủ; ngộ đảng kết thành Pháp Việt nhưt gia mà chung hưởng thú phú cường trên trái đất.

Tôi vẫn biết Chư-tôn thầy đều sản lòng lo lẫn cho quê-hương, thầy đều có chí mở mang cho đồng chúng. Tôi mà làm cho thất công Chư-tôn ghé tai vào những lời siêng-lậu này giờ đây, ấy chẳng phải tôi dám nhác nhớ Chư-tôn trong việc

hồn phận. Chủ ý của tôi thật là muốn tổ bày hình trạng của quê-hương và trình-độ của quốc-dân trong buổi này, rồi ngửa xin Chư-tôn một lòng, một ý, cộng hiệu đồng tình, mỗi người giúp một cánh tay đặng phụ với Thế Huynh Albert-Sarraut mà kéo riết xe Á-Pháp-Lang cho mau tới cảnh văn-minh đẹp đẽ.

Tôi cũng xin tiếp với ông Hội-Trưởng Khuyên-học-hội và ông Quản-ly Đại-việt Tập-chí mà dâng thêm cho Chư-tôn một ly rượu hĩa, đặng uống mà cầu chúc cho Pháp-quốc ta mau toàn thắng ngõ lo cho Đông-Dương ta mau tấn bộ.

LỜI DIÊN-THUYẾT

Của M. Nguyễn-chánh-Sát
Chủ-bút Nông-cỏ Min-đam

Đã ấn hành trong Nông-cổ kỹ rồi số 54.

Lời diên-thuyết

Của ông Nguyễn-tử-Thức
chủ-bút Nam-trung

Các ông và các bạn đồng-nghiệp, Rất vui chung cho chúng ta ngày nay: Ngọn Nam-phòng ngoài Bắc, tờ Đại-Việt trong Nam, cộng hiệu đồng tình biết bao là hạnh phúc.

Đã hay các nhà soạn báo là chốn mở mang dân-trí, thật cũng khá gọi là đáng hiến tài giúp đời đó chút. Nhưng đóm kỹ lại chúng ta sanh trong thời-kỷ này, cầm cây viết bán tấn bán cừ, ngôn luận những đều minh đức tấn dân, chẳng hay chúng ta thật hăng có văn-tài kinh-tế ấy chẳng? Tưởng chúng ta đây đâu dám xưng với quốc-dân rằng thật có tài kinh-tế.

Nếu chẳng vậy, thì chúng ta lấy chi mà gánh vát cái trách-nhiệm lớn-lao này, cái vấn-đề quan-trọng này, đang thời-hức chúng ta đây? Chúng ta duy có cái tư-tưởng nặng-nề với quốc-dân, cái tâm-ehất lo chúng chúng-tộc mà lửa

lòng đang đục-dã đó thôi; rồi tương-lai đây, sẽ có tay kỹ tài thiết học nhen-nhúm theo sau mà mở rộng lộ văn-minh nơi cõi Việt.

Song chúng ta cầm cây viết này mà nói rằng vì quốc-dân, vì trách-nhiệm, đem hết sở kiến sở văn mà viết (huật) những điều ích quốc lợi dân, thì đã rõ là ngồi viết rất quan-hệ của quốc-dân đang đóm ngó.

Chư-tôn, nay mà tôi đứng lên vào nhà Khuyên-học Long-xuyên lần thứ hai này, biết bao là hớn hỡ vui mừng của tôi; vì ngày thứ nhất là ngày khánh-lễ công-hĩa, hội Khuyên-học mở cuộc họp chung cùng quan dân, ngõ kiếm tiền-lực-quyền mà giúp bạn đồng-bào ta đặng gối vát nạm sương ngoài cõi giặc.

Cách chẳng đầy năm, mà hội Khuyên-học này đã mở nên tờ Đại-việt Tập-chí vui vẻ khánh-thành cũng trong nhà Khuyên-học này, thì chúng tôi lấy làm vinh-hạnh về chủ-nghĩa đồng-nghiệp, vui mừng về chủ-nghĩa quốc-dân, thì tiền-trình tân-hóa của quê-hương ta tưởng cũng lối này.

Nay tôi xin đề nghị cho các bạn đồng-nghiệp văn mà cầu chức cho nhà Khuyên-học ngày thêm chói rạng, tờ Đại-việt ngày thêm phát minh, cõi Đông-dương ngày thêm phú túc.

Giấy LE NIL là giấy tinh-anh thượng hạng.

Sửa chỗ sai

Tờ Nông-Cổ số 54 tuần rồi, nơi trương thứ 7 có sai một chữ, vì tháng Février mà ấn-công sắp lộn ra tháng Décembre. Nay xin sửa lại như vậy: Bài diên-thuyết của ông Ng-chánh-Sát đọc tại giữa hội Khuyên-học Long-xuyên nơi ngày lễ khánh-thành tờ Đại-việt Tập-chí, hôm 24 Février 1918.

Quan Lục-quân đề-độc
LEBLOIS

Điện báo Havas ngày 28 Février 1918 cho hay rằng quan Tướng-quân Leblois đặc chỉ trong nhiệm xứ Đông-Dương làm Lục-quân đề-độc thế cho quan Thống-chế Lombard.

Chúng ta ai ai đều biết quan Tướng-quân Paul-Adolphe Leblois. Khi quan Đề-độc de Beylié ly trần, Ngài lãnh quyền làm phó Đề-độc Nam-kỳ và Cao-mên.

Quan Tướng-quân Leblois tánh tình hiền hậu và tử-tế. Từ khi Mậu-quốc phải rút gươm mà diệt trừ Đức-tặc, ngài đã làm phen công trận cùng nhà nước, hề lòng canng đơm hết dạ ái quốc: Ngài cầm binh đánh lấy xứ Monastir (Serbie) mà quân nghịch đã chiếm-cử. Chúng ta lấy làm hữu hạnh mà mừng ngài được trúng nhiệm xứ ta.

Trường Nguyễn-xích-Hồng

Tại Trường Nguyễn-xích-Hồng có ông Coulet là Văn-khoa-Cử-Nhơn dạy lớp nhì. Đã có tài năng lại thêm tánh tình ôn hậu. Chư-tôn cũng nên đăm con đến đó mà cho ăn học.

Nông-cỏ Min-đam.

Tòa kiểm-báo

Ông Hội-trưởng hội Báo-chương Nam-kỳ mới tiếp được thư quan Thống-độc sau này:

Saigon, le 24 février 1918.

Quan Thống-độc Nam-kỳ gửi cho ông Hội-trưởng Hội Báo-chương Saigon.

Kính ông Hội-trưởng,

Mới đây, hôm ngày ông đến viếng tôi, ông có phân trần các điều bất tiện cho

nhật-báo Annam về cách kiểm-đuyệt của Chánh-phủ: nhưt là sự kiểm-đuyệt chậm trễ, lại còn buộc bài viết quốc-ngữ phải dịch ra tiếng Langsa, làm cho các quán nhật-báo phải tốn hao nhiều đặng mượn người để dịch.

Nay tôi cho ông hay rằng, từ rày sắp đến, mấy điều bất tiện đó sẽ dứt tuyệt, vì tôi đã thiết-lập tại phòng-văn tôi một ty độc-báo để xem xét về nhật-báo Annam. Việc này giao cho ông Boseq, thuộc ty hành-nhơn, coi lãnh. Từ nay nhật-báo quốc-âm khỏi dịch ra chữ Langsa nữa, nhưng mà trước khi ấn-hành, phải gửi bài đến cho ông Boseq đọc sơ xem xét; muốn cho khỏi trễ nãi thì chủ-nhơn các báo phải bàn tính riêng mà phân kỳ với ông Boseq cho đàng tiện.

Tướng có khi cách kiểm-đuyệt rộng rãi đó sẽ vừa ý cho hội Báo-chương; Ấy đặng tỏ lòng tôi tin cậy, mà tôi chắc rằng hội Báo-chương sẽ rõ đặng lòng tin cậy ấy phẩm giá bao nhiêu, hầu có cần-thường trong phần trách-nhệm mình mà hướng lâu dài sự tự-do của Chánh-phủ ban cho.

Ký tên: LE GALLEN

Thời nhiên hậu ngôn (OPPORTUNITÉ DE LA PAROLE)

Mãng thay chữ Báo quốc-âm! May thay chữ Báo quốc-âm! Ngày nay Chánh-phủ rộng dung cho chủ-nhơn tự chủ. Tuy Chánh-phủ hải hàm đại độ mặc dầu, chứ mấy ông bút quyền khởi bất thận dư?

Vấn chữ Báo bốn nào thì theo ý-kiến này, song tóm lại mà luận thì chỉ một điều cho ích quốc lợi dân, lo nói, lo bày, o mở-mang lo chỉ-vẽ; tìm đường ngay nẻo thẳng, chọn nguôn sạch cội suôn, bôn ý muốn cho quốc-dân ta đặng đứng trên nền cao rộng, mở mặt cùng người trong vòng Thiên-diên, chen vai với chúng trên trái địa-cầu. Còn bôn phận đồng ban ta thì lo xem báo cho rộng bề nghe thấy, phải để mảnh nhiệt-thành mà tư tưởng, phải bì trang học thức mà thiết hành, hề việc phải thì bề nhau nông-nữ mà làm, làm làm sao cho công thành danh

trụ mới đặng. Cái đồ sộ đã hiện tượng ra đó, mà còn lầy-lắt, lẩn-lựa, sè-sục, giàng-cấn cho ai? Nếu thấy phải mà không làm, nghe hay mà chẳng học, mà so ước cho mình nên, thì có khác chi đối ăn bánh vẽ. Cờ ngữ có câu rằng: Co nhơn thuyết thực chung bất năng bảo. (Người đời nói ăn mà không cơm thì làm sao mà no đặng.)

Ngày nay là ngày văn-minh sậu phát, mẹ nuôi ta thương ta như con đẻ, anh nuôi ta cũng thối kềm chế; cũng hết nung-nảy ché-bại, cũng vui lòng vàng lnh mẹ truyền, xem ta như em ruột rồi đó. Vậy ta, phải làm sao cho xứng đáng, con có mẹ, em có anh, trò có thầy, nhà có chủ, ngõ về-vang một góc trời Nam. Muốn cho xứng đáng thì phải bỏ hư làm thiệt, sửa vậy theo ngay, nào nam phụ lão ấu cả quốc-dân ta bỏ nói thơ lạc-nò, coi tuồng hát-chập, hư văn nào mà đại hại cho bằng tuôn Bá-mỹ, thơ Phạm-công, tuần Lâm-sanh thơ Chàng-nhái văn vân... Dẫu mà như thơ Túy-Kiểu, tướng Kim-Thạch đi nữa cũng chớ chi là có ích, hà huấn... Hầy để tiền đó mua nhật báo mà xem, hầy để ngày giờ đó cầm nhật-báo mà đọc, bất kỳ thứ báo nào cũng đặng, hề là nhật-báo thì đều đần phương ích lợi luôn luôn.

Bây giờ mới có Đại-Việt Tập-Chí của hội Khuyến-học Longxuyên đã phát hiện số 1 ra rồi, báo đó tôi xem, thế khi phải trễ lại. (phần đầu huôn đống) ai có như vậy không? hồi 3 giờ chiều ngày 19 Février Planton đăm báo tới, tôi trở qua trở lại coi ngoài bia báo cùng trót nửa giờ, đến chừng lật vào trong, ban đầu đọc nhỏ sau đọc to, trước thì còn ngồi sau nằm xuống ghế; xem hoài không biết mỗi, bỏ luôn một bữa cơm chiều, ai kêu mặc ai, cứ nằm xem mãi, xem đến đèn khuya tiêm lụn, đêm vẫn trắng tà, xem cho đến mòn nằm luôn lại đó cho chói sáng, sáng dậy xem nữa, xem đến xế-qua, tới trương số 102, bài Tiểu-tự-diên mới để báo xuống ghế, ngó đồng hồ thì đã 1 giờ chiều! phải vậy mà thói sao, ăn cơm rồi cũng xem lại một bận nữa.

Hỏi đồng ban ta, hầy ráng làm sao mà xem Đại-Việt Tập-Chí cho thường, xem

cho biết chánh-trị của nước, biết bôn phận của người, thì mới hiểu rõ cái nhơn-quyền và dân-đạo. Minh đâu không thấy rõ, mà cũng đặng nghe tường, nghe thì phải làm, làm thì phải làm cho thiệt, hề thiệt thì tin, tin thì gần, gần thì đặng đồng thì làm, làm thì đặng, đặng thì nên; nếu không lo làm để cứu vói-van ao ước hoải hoải, có mấy thuở cát nẫu ra cơm, đập bùng nên núi. Rất đời là mấy người bôn chí quyết mài gạch làm kiển, chuốt sắt nên kiển, mà đời này người ta còn ché thay, huông hề là mình không chí khí, không trí tưởng không hi vọng chí cả. Người đời này ché hai đều bôn chí ấy là phải làm, chuốt kiển bằng tay đặng 4, người đúc bằng máy đặng muôn, mài kiển bằng tay đặng 10 người thời bằng máy đặng triệu; chỉ như mình đi ghe, người đi tàu, mình gánh bộ, người chở xe, người đi một ngày, mình đi một tháng, mình chở chừng ngàn tạ, người chở một muôn tấn (tonnes), người sanh lợi cho quê-hương, mình cứ phân lợi của đồng tặc. Đừng nói chi đồng-dải việc cả, chỉ nhón một ít chuyện tí-tí đây mà nghe, thì dù tin bài chánh-trị lược luận của ông Thúc-thanh nói trước đầu báo Đại-việt, ngài thế thắm cho dân ta còn phần nhiều quê đối, thiệt đặng kính.

Dân đóng thuế: Xã trưởng nói đóng 5 \$ 50 thì lật cái bi hoặc cái dĩa ra lay 5 \$ 50 đóng ngay, miếng lãnh đặng bài thuế dúc vào ông thì thôi, nò biết quản hạt, công-nho chi cả.

Dân làm xâu: có cái lọ dài một ngàn thước, quan dạy cho làm nội một ngàn thước đó ba trăm dân, mà làng chia cho 1 tên dân 5 thước, không biết bài toán chia gì vậy, mà cơ khổ-nhưng! cũng công lưng làm riết, chẳng hề dám dĩ hơi. Mà vậy cũng chưa mấy phiến, phiến là phiến mua thịt heo của khách China làm làm, nghe rao thịt bèn kêu ghé lại, lựa chỗ nhiều nạt biều cắt một cân, khách cắt một miếng bỏ bình cân, rồi nói: 1 kilos rưỡi, hai cân bầy lượng, coi mặt làm như thợ, mà kỹ trung nào có hiểu chi mô, bèn hỏi rằng bao nhiêu? Khách nói 8 cát, trả 6 các rưỡi, khách nói rẻ làm bán không đặng bầy cát là để vốn cho anh, chớ tôi không

lời một su nhỏ, chịu mua lấy thịt trả mà làm, chọn đều lành mà tập thì đủ. Người Việt-Nam ta hề thấy người Đại-Pháp thì khen thì phục, biết sợ biết khen biết thương, vì có nào mà không biết bác chước-hử ???

NGUYỄN-VIÊN-KIỆU.

Rượu Sâm-banh hiệu MARQUIS DE BERGEY là rượu nhứt hảo hạng

Bồng-Du'ng Chánh-phủ

NAM-KỲ THỐNG-BỐC PHU VỤ Công-bộ-ty

Hội đồng quản-lý của Thương-mại SAIGON

Về việc cất một cái Tích-thủy-dải (réservoir à l'altitude) và một cái hồ dúc bằng đá sạn (béton armé) tại đồn Thủ-ngũ thân ngoài bực sông Khánh-hội.

LỜI RAO ĐAU GIÁ

Kể từ nay đến ngày 1er Avril 1918, mỗi bữa lối 5 giờ chiều, tại phòng văn quan giám-công Bác-học (Ingénieur en Chef) sở Tạo-tác, sẽ thân nhận các đơn niêm phong gửi đến xin đấu giá về việc cất một cái Tích-thủy-dải và một cái hồ dúc bằng đá sạn tại đồn Thủ-ngũ thân ngoài bực sông Khánh-hội.

Sẽ đặt ra một hội Phái-viên để xem xét riêng các tờ tưng-thuộc (soumissions.)

Không buộc đóng tiền thế-chun tạm. Tiền thế-chun thiết định là 350 quan tiền tây.

Các thợ lãnh việc mà không chuyên-môn về việc dúc đá sạn cũng đặng phép vào đấu. Vậy khi đất sự, phải giao công

việc lại cho thợ nào sở-nghệ. Chiều theo điều thứ 9 về khoản chương-trình thế ngày 20 Janvier 1899, thì (hội Phái-viên) phải ứng-dụng tên thợ lãnh sau, mà buộc nó phải nạp tờ tính toán đánh rành công cuộc nó sẽ làm.

Trừ ra chúa-nhựt và các ngày lễ thì mỗi bữa trong giờ hầu, các thợ lãnh đặng phép đến tại phòng văn quan Công-su giám-tạo (Architecte) mà xin coi nào tờ giao-kèo và giấy tờ nội vụ.

Saigon, le 22 Mars 1918.

L'Ingénieur en Chef de la Circonscription territoriale de Cochinchine Ký tên CAZENAVE.

大法禮儀 Đại-Pháp lễ nghi (POLITISSE FRANÇAISE) (tiếp theo)

Các lễ thăm-viếng.

Lễ thăm-viếng phân ra nhiều cách, như là: Lễ ra mắt quan-quyền, lễ đi mời yến-tiệc, lễ đi cầu công việc, lễ viếng bạn thân-gia...

Về lễ ra mắt quan-quyền, ngoài việc nghiêm-trang chẳng cần chi phải nói đồng-dải: Lễ này mấy! người có việc tới quan đều dư biết. Vậy chỉ nói sơ về các lễ thường:

Lễ đi mời. — Lễ này để dùng đi thỉnh kẻ bề trên đến nhà dự-tiệc, coi vui cùng luận việc. Có đến nhà người trưởng-thượng thì phải cho nghiêm-chỉnh. Vào cửa viên-quan qui-chức chừng nào, cẳng tế-chính y-quan chừng nấy.

Như có đi đồng người, thì phải để người nào danh giá trong bọn đứng ra mà nói chuyện. Lúc ra về người ấy phải từ-giã chủ nhà trước hết, nhưng phải nán bước ra sau.

Nếu nhà có thang-lầu, phải nhượng kẻ ngoài có đó vịnh cho người tuổi-tát; phần trai tráng đi trong không hại.

Đi cầu việc. — Lễ đi cầu việc tùy theo cơn mà dùng, hoặc trọng hoặc thường tùy theo người mình cầu việc.

Người có việc phải tỏ ra mình-bạch các đầu sớ-vong, chẳng cần phải kiểm chuyện đồng-dải cho một, chỉ nói quyết việc muốn cầu dùng. — Như đất việc, thì vội vàng tạ ơn lại gót. Còn rứt không thành sự thì cũng đứng thay dạn đổi hình, nhân mây như mặt mà tỏ dấu ăn năn. Chỉ cứ tạ-từ ra về vui vẻ.

Đi viếng thường. — Lễ này để dùng khi đến chơi nhà người, hoặc cho hay tin tức, hoặc đi lâu về ghé, hoặc dâng xa mới đến, vãn vãn. . . .

Khi nào có ai đến viếng mình, hay là thọ lãnh ơn gì của ai, thì phải lập tức đến thăm người ấy mà đáp lễ đến ơn. Lễ này cũng tùy lễ, tùy người mà tác dụng. Nhưng phải giữ cho thường lòng thăm-cảm, sắc diện vui mừng.

Hễ nghe bà con anh em, ai có việc thăng quan tấn chức thì mau mau đến viếng, gọi là chúc-mừng.

Còn nghe ai rui ro tai-nạn thì cũng đứng kim nễ bỏ qua. Nội trong 10 ngày còn đi thăm được: mà dạng sớ thì tốt hơn, vì chỉ mình sẵn lòng với kẻ ấy. Phải nhớ, đừng ăn mặc súa se, phải tỏ dạn bị ai thăm thiết mà chia bớt cuộc sầu. Chẳng nên dấn dã trong lời chuyện vãn về sự rui ro ấy, mà khéo động lòng người. Hỏi han ít lời thì đủ, mà cũng phải coi đèo ý chủ thể nào. Như chủ nhà có ý muốn nghe, thì nên kim lời đã là khuyên lơn ân cần. Coi môi lời mình có ích dụng mà giải sự ưu sầu, thì chớ nề chột công, ráng khuyên lơn cho người mau nguai dạ. Trong tình thân-thiết, tin cậy nhau, chẳng có chi quý trọng cho bằng bày lời châu ngọc trong cơn hoạn nạn.

Đi viếng bệnh. — Nghe bà con quen thuộc phải đều phong vãn mặc trất, thì mau mau đi đến viếng thăm. Như có thể vào tới gần người bệnh, thì phải ăn nói nhỏ-nhèn, đừng làm quá lễ mà một bề người bệnh. Phải kim lời cho khéo cho vui lòng kẻ bệnh. Còn như thăm đèo bệnh đau trầm trọng, ít khỏe nhiều mê, thì chẳng nên chuyện chệch chi lâu mà làm cho thêm rộn người nhà.

Có kẻ tánh hay tục-mạch học quá, đồ khay, lấy toa thuốc bành trên bàn đọc rỏ om sòm mà biện bát, có kẻ làm hơi mặt giận bày chỉ thuốc nọ phương kia, cũng là ép người phải dùng lấy được. Làm vậy đã trái phép vô cùng, có nhiều khi còn phải mang tai bay họa gởi. Vậy nên dặn mình, đừng tự xưng viết toa cho người, nếu không ai biểu đến.

Cũng đừng tỏ cho người đau hay rằng bị chứng hiểm nghèo mà phải ngã lòng thối chí, vì hề thối chí thì hao lực mà tiêu môn.

Bên phận người bệnh, khi lành mạnh rồi phải đi viếng trả lễ mấy người có lòng đến thăm khi mình đau đớn.

Lễ viếng giã-nhau ra mắt. — Trước khi đi đâu xa cách lâu mà đến viếng thân-bằng thì lễ ấy gọi là lễ đi từ-giã. Như nhâm lúc chủ nhà đi khỏi, thì để lại một lá thiệp để thêm ba chữ: P. P. C. (pour prendre congé), nghĩa là « đến mà từ-giã. »

Như mình mới đến cư ngụ xứ nào, liệu thể về sau sẽ cần dùng người nào trong xứ, thì nên thừa diệp mời đến, làm lễ ra mắt nhau cho biết. Trừ ra những người trưởng-thượng thì mới làm vậy mà thôi, chớ với kẻ ngan vai, dưới cánh thì chẳng cần làm việc nhọc công!

Miếng Thái-nguyên bệnh ấy càng ngày càng bạo phát. Chánh-phủ ra lệnh cấm, không cho hành khách vãn lai, đầu thi ở đó. Cửa thành đóng chặt đêm ngày. Dân tình nao động.

Nhứt-bồn. — Một chiếc tàu Nhứt-bồn đi từ Hán-khẩu tới Yuci Tchuon, giữa đường bị lính Tàu hãm đoạt.

Quan Lãnh-sự Nhứt-bồn kêu nài xin Chánh-phủ Trung-hoa phải phân-xử rằng hỏi.

Tại xứ Hương-côn. — (Hồng-kong) mới đây trong khi đua ngựa, nhà hội rường đua có hơn đôi ba ngàn người Tàu bị sập, lửa phát lên cháy, sáu trăm người Tàu bị cháy chết ra tro; có nhiều người Bát-tu-gê (Portugais) và ít người phương Tây cũng bị chết.

(Sau sẽ tiếp theo)

N. C. M. Đ.

世界新聞

THẾ GIỚI TÂN VĂN

(A TRAVERS LE MONDE)

Trung-hoa. — Tại Bắc-kinh có hội-kín mưa bụi Touantsijone, sóng chưa kịp làm chi mà mọi gian đã lộ. Đại Tổng-Thống Trung-hoa (tính lập một nghị-viện, đặt Hùng-hi-Linh lên mà thưởng nghị cầu hòa với đám cách-mạng phía Nam. Quân soái Daitienchai lấy đảng Itchang; bọn cách-mạng tràn qua Chaeon, tại Phước-kiến. Nhưng mà đạo binh Long-tê-quảng bại trận tại Onpon, một đạo nữa bị hãm tại Tinpak.

Durban. — Tại xứ Durban bị bão mới rồi, kể sóng gió ào vô cao hơn 25 thước. Hết 63 người bị hại.

Dịch khí nữa. — Có điện-tin Sơn-tây báo rằng dịch-khí còn dữ lắm. Trong 40 ngày bao hết 200 người.

Miếng Thái-nguyên bệnh ấy càng ngày càng bạo phát. Chánh-phủ ra lệnh cấm, không cho hành khách vãn lai, đầu thi ở đó. Cửa thành đóng chặt đêm ngày. Dân tình nao động.

Nhứt-bồn. — Một chiếc tàu Nhứt-bồn đi từ Hán-khẩu tới Yuci Tchuon, giữa đường bị lính Tàu hãm đoạt.

Quan Lãnh-sự Nhứt-bồn kêu nài xin Chánh-phủ Trung-hoa phải phân-xử rằng hỏi.

Tại xứ Hương-côn. — (Hồng-kong) mới đây trong khi đua ngựa, nhà hội rường đua có hơn đôi ba ngàn người Tàu bị sập, lửa phát lên cháy, sáu trăm người Tàu bị cháy chết ra tro; có nhiều người Bát-tu-gê (Portugais) và ít người phương Tây cũng bị chết.

東洋時事

DÔNG-DU'ONG THỜI SỰ

(A TRAVERS L'INDOCHINE)

Giá lúa giá bạc

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like lúa, gạo, and various bank exchange rates.

TIN GẠO-LÚA

Cách nửa tháng nay nhờ có Nhứt-bồn và Tàu ăn lúa gạo, nên có hơi lên giá. Trông gạo còn bắt giá lên nữa, vì ta đang nhóng trông lúa lục-tinh chớ đến. Mà rồi tin các nơi đều khá.

GIÁ :

Table with 2 columns: Item and Price. Lists prices for rice, flour, and other goods.

NAM-KY

Saigon

Cũng vì hủ đầu chính tương, khiến nên cốt nhục đao thương tương tang.

Hôm 21 Février, lối 7 giờ rưỡi tối, 2 tên lính đi tuần gặp tại góc đường Espagne và Schroeder một tên khách-trú xách dao, chạy sủi dỏ.

Hai tên lính bỏ nghi rượt theo bắt giải về, bắt thứ nhì (2e Arrondissement). Tra ra mới rõ như vậy:

Có hai tên khách ở chung 1 nhà, số 205, đường Espagne, vì tranh nhau hủ đầu chính tương, nên mới khiến ra đều rầy rạt. Khách Lý-Tho mặc bạc, khách Lý-Tích đòi hỏi, lật hầu-bao quăng, ông điếu, mà Lý-Tho vẫn có lưng không. Đã biết thế chụ lý, mà Lý-Tích không,

thời, nên mới khiến tam hành phi đây! Khách nào cũng dữ, dứt mắt-sả nhàu! Ai, ai, ai!

Ái ôi! Lý-Tích đồ ruột lòng thông, chiến-bào trước sủu máu nhuộm! Còn Lý-Tho nghĩ cũng đã đời, nắm queo nhăm mắt! Chẳng va bị mấy dao thâu vào gan phổi, có một đóm đâm nhăm hông bên tả lúc sáu 2 tít.

Sở tuần thành chớ vào nhà thương cho quan thầy khán-nghiệm.

Xe với lối xe kéo. — Cũng trong lúc đó tại đường Belgique xảy ra một vụ cũng hung.

Một tên xe kéo, kéo một người đang chạy bị 2 gọng xe với hãng G..... xáng vào mình. Cái xe kéo bị chới vào gọng xe với nên mộp một miếng lớn. Còn chủ ngồi xe biết thế dăng vãn (mà xuống đất) kiệp, nên không hề chị. Còn tên kéo xe thì vấp mình là trắng.

Rồi mời nhau đến bót thứ nhì (cũng bót thứ nhì nữa!), nhưng tên xe kéo nghĩ kêu nài mời cố, nên đòi tiền tiền hai chớ chất tay. Lính dăng 2 đồng cũng khá. (Nghề này tên xe kéo này hàng đầu, nói trong mình nghề có hơi đau, trong đây phát hỏn về chín suối. Tại sao vậy?)

Biên-hoa

Làng xóm! Hương chức làng Tân-ba xáo xáo nhau hoài, chia làm phe đảng mà rinh mớ lẫn nhau!

Vì vậy quan chủ-tỉnh phải phân thôn cho dứt đường hậu hoạn.

Cậu cũ C. cậu chủ D. và ông hương trưởng T. nghị chuyện bắt bình (ức lắm) hèn làm đơn nhăm mắt ký tên, gởi thẳng cho quan Thông-Đốc, vu rằng quan Chủ-tỉnh tư-vị phe kia.

Quan trên sai làm khai báo: chừng đó, ông cả đồ thừa ông chủ; ông chủ chỉ về cho hương-trưởng; hương-trưởng lật đầu! ký tên lỏ mà quên là xin việc gì (ngộ chớ!) ấy là nhăm mắt ký tên, rồi ra tới nói tới quên hết gì.

Thôi, nay chớ ngày bái tở qui diên. Mà cũng nay mai đây,

Còn thầy C... với thầy T... nào đó cũng có quen với mấy ông, hỏi nào?

GAO-MAN

Namvang

Trường sơ-học Phsar-Suông tại Namvang cắt rồi mấy tháng nay, mới ăn lễ khánh-thành hôm ngày 20 Février này.

Bữa đó, có quan khám-sứ Baudoin dự cuộc, viên quan chức sắc chặt nước trong ngoài, người người đều hơn hờ.

Trường này cắt rông theo kiểu Cao-man. Nay học-sanh tinh sơ đã hơn một trăm hai mươi ngoài người rồi.

TRUNG-KY

Quinhon

Đêm 22 Février, không rõ là ai dám cả gan trà trộn vô chỗ Quang-sát-tinh-tượng đài, rồi thừa cơ đập bẻ phước cái ống-thủy để độ khí hàn-nhiệt đi. (Nghĩ ra cũng lạ chớ!)

Huế

Tên lính sơn-dá Vivect thuộc đội thứ 9, đi đầu biệt tịch từ hôm 2 tây đến giờ. Nay mới tìm dạng thầy trong rạch Thanh long gần nhà ông Gravel.

BAC-KY

Hanoi

Tại Hanoi mới bày cuộc chợ đêm, cách mấy ngày rày, dựng góp tiền cho hội des Maisons Claires, cả thấy được 3 ngàn đồng. Bấy nhiêu đây cũng đủ rõ lòng nhiệt-thành của dân-tỉnh là thế nào!

2. — Nghe có người gạt gẫm dân đen mua rẻ giấy quốc-trái, dựng sau lấy lời (mà lập nghiệp!) Xin cùng ai nấy chớ tin mà bán rẻ giấy của mình ừng lảm đả!

3. — Lóng nẩy trời mát, mà khô. Tại Hanoi có lúc còn lạnh nhiều, nhưng mà nông-phu trông mưa mới mát. Trường có lẽ năm nay nổi nước muộn hơn các năm.

4. — Điện-khí học đường. — Nghe rằng quan Toàn-quyển với quan lương-y Cognacq có đi dạo mua cái nhà đầu giá mà cắt Điện-khí học đường.

5. — Hội Thường xuyên nghị-viện có nhóm lại lo việc đáp-bờ để mà giữ nước sông nhĩ-hà, miệt Trung-châu. Ông de Montpezat có bày nhiều ý-kiến rất hữu lý. Việc còn chưa quyết định.

Xổ số Tombola

Chiều theo lời nghị-định quan Thống-đốc Nam-kỳ, số Tom-bo-la « Sài-gòn Ái-quốc-hội » trước vấn đĩnh xổ ngày 24 février, nay dời lại chắc ngày thứ bảy 27 avril mới xổ.

Giấy số còn chẳng bao nhiêu, tại các nhà buôn, hàng bạc đều có. Mau tay kéo hết!!!

Cung tụng lương y REMERCIEMENTS AU MÉDECIN

Baixa, le 14 Décembre 1917.

A Monsieur Nhự-thiên-Đường,

Kính

Thăm ông mạnh giỏi, sau tôi xin to cùng ông đặng rõ: Nhơn thầy trong Nhựt-báo Nông-cô Mìn-dâm có rao bài thuốc Kim-sắc-bổ-hườn của ông chuyên trị trúng nhảm một chứng bệnh của tôi, vì vậy tôi có mua của ông một kỳ thuốc tôi uống đã mạnh tới bây giờ, nên tôi tỏ vài lời cảm tạ ơn ông chế thuốc Kim-sắc-bổ-hườn rất nên thân hiệu.

Và xin ông gửi cho tôi mua contre-remboursement những vị thuốc sau này: 1 Hộp Kim-sắc-bổ-hườn. 1 Ve Thanh-tạng-hườn (thuốc xổ). 1 Hộp Phụ-khoa Kim-phụng-hườn.

Nay kính.

ĐINH-SƠN-Học

Instituteur à l'Eco'e cantonale de BAIXAU.

EDEN-CINÉMA

Tuần tới này bạn hát bóng Eden-Cinéma hát hay và vui quá, liệt-vị hãy đến xem thử mà chơi cho tiêu khiển. Hát tuồng LIBERTÉ thật hay và tuồng VAMPIRES cũng hay và vui lắm.

Hội thi Thơ-ký

Kỳ trước Bồn-quán có độ được tên mấy vị thi-đấu khoa Thơ-ký kỳ này, song chưa có chi theo phép nên Bồn-quán chưa ấn hành. Nay các việc hoàn-thành, Bồn-quán xin đĩnh-danh chư-vị y theo tài nân thượng-hạ.

Table with 2 columns: Name and Points. Includes names like Trần-văn-Mãng, Lý-văn-Quới, Nguyễn-văn-Ngũ, etc.

Bồn-quán chẳng biết lấy chi làm chút lễ mừng, vậy xin ngâm đờ vài câu đề làm món hộ-thần cho chư-vị.

Ngâm rằng;

Trên nhâm xương, dưới trông vào; Bồn mặt hằng hồi trên dưới một, Trước làm sao, sao cũng vậy; Một lòng rành rành trước sau như.

探偵小説

Trình thám tiểu thuyết

(ROMAN DÉTECTIVE)

(Tiếp theo)

Lại-xuân-Điện bèn mỉn cười mà nói với Tiểu-qui Trình-thám rằng: « Nay tôi rất phục tài cao kiến của anh, chớ xưa rầy tôi mà nghi cho Xảo-Châu đó là vì tôi thấy năng đấu cái chia-khóa nên tôi mới nghi; song nghi là nghi cho nàng vì tình-phu mà che đờ, chớ chẳng phải nghi cho nàng dám giết chú-nàng, mà hiện nay

đã rõ chắc việc kết hôn ấy là nàng Mai-Anh, thì cái án này lại càng khó mà làm cho ra minh bạch được. »

Trình-thám nói: « Không phải vậy đâu, thầy hãy nghĩ lại cho chính mà coi, về phần Xảo-Châu, như chú-nàng của sông thì chẳng có chuyện chi mà nàng không vừa ý, nếu chú-nàng thác rồi thì nàng nương dựa với ai? (vì bao nhiêu sự sản phải về tay Mai-Anh hết) vậy thì có lý nào mà nàng lại giết chú-nàng. Chứ như Mai-Anh, sánh với Xảo-Châu thì khác nhau xa lắm, hề chú-nàng mà thác rồi, thì mấy mươi muốn sự-sản ấy đều về tay nàng, xài phí tự do, muốn làm thế nào tự ý. »

— Phải, hề Vương-vĩnh-Tiên thác rồi, thì cái người được hưởng sự lợi ích ấy là Mai-Anh, mà dính hôn với Nghiêm-thiên-Lý, cũng là Mai-Anh, vậy thì Xảo-Châu với Nghiêm-thiên-Lý này vốn không quan hệ chi nhau, vì có lẽ nào Xảo-Châu lại muốn liêu hết danh-dự mà che đờ cho Nghiêm-thiên-Lý, thiệt tôi không hiểu được. Chớ nói gì Nghiêm-thiên-Lý này là một người tung tích lạ lùng, việc cử-động đáng nghi, tôi định quyết cho va là chơn-phạm, chẳng còn nghi ngờ chi nữa.

— Bởi thầy nghi cho Nghiêm-thiên-Lý là chơn-phạm, nên thầy mới sai lầm lắm đó.

— Ua! Nghiêm-thiên-Lý còn chưa phải là chơn-phạm nữa sao? Vậy chớ đém Vĩnh-Tiên bị giết đó, không phải là va lớn vào nhà trước đó sao? Tuy không hiểu và ra hồi nào, chớ rốt việc cũng chắc là.....

— Chắc là gì? Nghi cho va thì cũng đáng nghi, chớ thiệt rõ ràng chẳng phải va là chơn-phạm.

— Ua! Nếu chẳng phải Nghiêm-thiên-Lý, vậy chớ anh nói ai?

— Mai-Anh chớ ai. Mai-Anh bán chú-nàng chết đó chớ ai.

Xuân-Điện nghe nói sững sốt, hồi lâu rồi hỏi rằng: « Anh nói sao vậy? Anh định cho Mai-Anh, vậy chớ lấy chi làm chứng cơ? » Trình-thám liền chỉ tâm hình của Mai-Anh mà hỏi Xuân-Điện lại rằng: « Vậy chớ xưa rầy thầy không nghi tới Mai-Anh đó sao? »

— Thiệt quả như vậy, vì Mai-Anh không có một điểm bằng cơ chi mà đáng nghi cho nàng được; đã biết rằng Vĩnh-Tiên còn sống thì Mai-Anh không dám tài sản của ông ra mà xài phí huy-hoát thông thả theo ý nàng được, nhưng xét cho nàng là một người con gái yếu đuối, không lẽ vì tham sự xài phí huy-hoát mà nở giết chú ruột cho đành, tôi e không có lý như vậy đâu.

— Thầy tưởng vậy thầy mới lầm to. Phàm ở đời những điều gian-hun hiểm ác, nhơn tình biến trá không chừng, biết đâu mà định được.

— Tuy vậy mà chứng cứ không có, làm sao mà dám định chắc; anh đã nói Mai-Anh quả là chơn-phạm, thì anh hãy chỉ bằng cơ ra cho tôi nghe thử.

— Ói! Thiệt chi là bằng-cơ một là: Nếu Mai-Anh không giết chú-nàng đi, thì mấy mươi muốn tài-sản ấy nàng không được tự chuyên; hai là: Nghiêm-thiên-Lý là người Ân-lễ, ấy là chỗ chú-nàng rất hèn rất ghét, nếu không giết ông đi, thì làm sao mà kết hôn với Nghiêm-thiên-Lý được; ba là: Nàng là người của chú-nàng thương yêu hơn hết, mà nàng lại dám cả

gan đánh hôn lén với người của chú-nàng rất ghét, thì đã tỏ đầu rằng nàng không còn kể chi tới chú-nàng nữa rồi; bởi vậy cơ ấy mà nàng sanh dạ bất lương cũng chưa biết chừng.

— Những việc như vậy, bất quá là lấy ý riêng mà định chừng, mơ màng như chiêm bao, có đủ chi mà gọi là bằng-cơ. Theo ý ngu của tôi, thì một người con gái yếu đuối, không lẽ mà dám làm điều hung ác như vậy đâu.

— Ấy là tại thầy chưa đặng tới nghề Trình-thám, nên không trách chi những lời của thầy nói đó. Thầy hãy lấy những lịch-sử về việc tội-phạm, đượ hết mà coi, phàm những các án dữ tợn mà không đầy không môi, phần nhiều toàn là đờn-bà con-gái mà thôi; vì hề đờn-ông mà có giết người, là bởi sốt nhiên trong cơn giận dữ, không kể trước sau, gặp lúc nóng nảy thì làm cang, cho nên hề dám chém nhau rồi thì lìa đi hay mà bất liên, khỏi thất công Trình-thám; những án-tình như vậy có chi cho lạ. Chứ như đờn-bà con-gái thì âm hiểm quỷ trá lắm; tuy muốn giết ai thì cứ để lo ngầm trong bụng, trăm mưu ngàn kế cho tới chết chước kinh nhem rồi

mới dám ra tay; cho nên chừng mấy bà mà ra tay rồi thì bọn Trình-thám phải nhơn nhảm hao tổn biết bao nhiêu tâm huyết mà truy cứu cho ra. Ấy là bọn đờn-bà làm thường đa, còn nói chi mấy cô mấy bà mà có học-thức có danh-phận, nếu mấy bà mà sanh dạ bất-lương, trời đất ơi! Thì công việc của mấy bà làm lại càng châu mặt hơn nữa.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

Lời rao

Kính cáo cùng chư quý-vị đặng rõ, nay tôi có lập một tiệm tại Bình-tây đường Gia-phú tiệm này sửa xe máy, sơn hầm xe máy, xi nickel, đóng xe kéo, sửa xe kéo, và có bán đủ các thứ phụ tùng cho xe máy và xe kéo xin quý-vị tưởng ngĩa đồng-bang, có sửa máy chi, đem đến tôi sẽ tính giá rẻ, lại trong tiệm cũng có trữ bán sách Điện-tục cổ-tích, cuốn thứ nhứt.

Ngo-văn-Tri kêu rằng: Tư-Khi tại đường Gia-phú, Bình-tây.

THỨ GIANG-HỒ

(Tích Giu-ly-Huê lưu lạc)

Bốn xứ Ly-ly-bu

(VOYAGE DE GULLIVER)

(tiếp theo)

Tôi ở tại xứ Ly-ly-bu hết 9 tháng 13 ngày. Bуди đầu phải bốn thân xách rựa vào ngự-huê-viên chọn cây lớn cốt vè, đóng một cái bàn ăn và một vườn ghê dựa. Trong lúc đó, có 200 thợ may rần-rộ lo cắt áo-quần, may cho tôi dùng lựa thứ bố dày hơn hết trong xứ, lót năm bảy lớp mới vừa. Vải sao hẹp khổ lạ lùng! nội cả nước không có thứ nào bé khổ đó tới 1 gan.

Cách cắt áo không cần đo nhiều chỗ như người mình. Một anh thợ lại đo bề vòng tròn ngón tay cái của tôi, rồi toán

ra biết hết cả thân mình. Lấy 2 lần vòng tròn tay cái thì ra vòng tròn cổ cườm. Lấy 2 lần vòng tròn cổ-cườm thành ra vòng tròn cổ-áo, hai lần vòng tròn cổ-áo thành ra vòng tròn lưng-quần, v-v...

Đó là mấy chỗ thường. Lăn đến cái thân áo, chẳng biết làm sao, tôi phải qui xuống cho thấp bớt, rồi vài người đặt thang vào lưng tôi, leo đứng trên vai thông dây chỉ xuống đất như thể thợ hồ! Vậy mà còn đo được; kỳ cho các chỗ, như là cánh tay, hề kích, v-v... thì thất-thể nên tôi phải đo giùm. Bao nhiêu thợ-may đều gom ráo về nhà tôi, vì nhà họ tùm-hùm chỗ đâu mà để vải.

Về việc ăn uống, hoàng-đế có cấp cho 3 trăm đấu-bếp có danh. Không nhà bếp nào vừa dùng nên phải cất nhiều trại lớn liên nhau, mới đủ chỗ.

Mỗi bữa có hai món ăn, mà bao nhiêu đầu bếp ngày đêm hằng đặng hồ tay. Đến giờ ăn, phải dùng vài mươi tên bô

bắt bỏ nó trên bàn, cất phần dọn dẹp. Còn trót trăm ở dưới, đi chạy ngợ ngợ tộp thì bụng múi bụng tiêu, tộp thì vát ly vát rượu. Trên bàn còn một bọ để trao khăn đũa đĩa. Gần mé bàn, có treo một cái róc rách và một cái giỏ tờ để rút đồ ăn thì lúm chừng một miếng gòn gòn còn một thùng rượu nút chừng nửa hơi cạn quách! Thệt trừu xứ Ly-ly-bu ăn chẳng ra chi, nhưng mà thật bỏ ngon lắm. Có một lần, dọn ra 4 bắp đùi bò tuy là đáng bỏ vô miệng 1 lần, mà tôi phải xắt mạnh ba miếng, đặng cho có ngày giờ mà hưởng cái thú-vị thơm tho thật quý. Sắp dọn bàn đứng ngó sững sờ lấy làm đật ý, vì tôi nhai và thệt và xương dòn rụm như nhai đùi se-se nướng.

Một hôm đức vua muốn đến ngự-yển với tôi. Khi nhập tiệc, tôi bỗng đức-vua và bá quan để ngồi trên bàn ăn, trước mặt tôi; còn dân hầu thì đứng quan

TIỆM HỌA CHƠN DUNG
Nguyễn-đức-Nhuận
ở ngang gara xe lửa Gia-định

Tiệm này vẽ theo thể cách khéo lắm, đã trăm năm cũng không phai.
Quạt-vị có gởi hình chụp sẵn lên vẽ hoặc gởi thơ thương-nghĩ đều chỉ xin vẽ bao như vậy:
M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
Dessinateur à Gia-định.

Nhà QUANG-HUY
54, rue Viénot. — Saigon

- Mới tiếp sang:
- Trà Ninh-Thái ngon lắm..... 0g80 1 lon
 - Trà hạt ướp sen..... 0 40 1 lon
 - Trà Mộng-Tiên uống bỏ k-phiện có hơn muốn người đã bỏ được rồi..... 1g50 1 gói
 - Dầu thứ mực: Đen, 100 ve..... 7 00
 - Xanh, Tím, Đỏ, 100 ve..... 10 00
 - Mực in xu-xoa 10 ve..... 4 00
 - Mực con dấu 10 ve..... 3 50
 - Keo (colle) 100 ve..... 15 09
 - Hồng đèn khí Philippe 50, 100, 200, 300, 400.
 - O. R. Tia rẻ lắm.
 - Béc khí đá thứ rẻ, đèn đá thứ rẻ.

LỜI RAO

Kính cùng tôn bằng quan khách được hay: Nhà nư ữ hiệu DƯƠNG-HUỆ-VINH-PHÁT ở đường AMIRAL COURBET, môn bài 53, Saigon, phòng vi sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gara chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin rộng lòng thi ân một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi lễ hiền kính sí là thế nào.

ANTOINE BÁU, đồn kính.
N° 53, Amiral Courbet.

TRẠI THỢ MỘC MICHEL
Nguyễn-hiệp-Hòa
Tại chợ Lái-Thiếu

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là Bàn ăn mặc-dá dài, có cần 2 kiệu. — Bàn

ăn mặc-dá tròn có kẻ thành. — Bàn ăn mặc-gỗ liền 4 kiệu. — Bàn tròn 4 trụ mặc-dá. — Bàn tròn 4 trụ mặc-cây. — Bàn xây cốt mặc liễn. — Bàn lau 12 trụ. — Bàn khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 3 kiệu. — Váng một chơn tiện, văng gỗ hai, và văng ba, Tủ thờ, cần 3 kiệu; Tủ áo, Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau), Trụ kiền (colonne) ghế bàn-kết (Banquette), ghế ngồi 5 kiệu, ghế Bàn nguyệt, bàn viết 3 kiệu, văng một bằng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kiền thời, bằng cây trắc, căm lai, gỗ toàn là cây danh mộc, thợ làm khéo léo tinh xảo, không giả dối.

Xin quí ông có muốn dùng các món đồ chưng dọn trong nhà, thì xin gởi thơ, hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại chợ Lái-Thiếu đường ra công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẵn lòng làm mau và vừa theo ý quí-vi.

CHỦ TRẠI MỘC.
cần khải

đĩa múi! Lúc ấy, có quan kiếm-kho Liêm-hấp đi theo. Tôi liết coi, người đóm tôi chăm chỉ, cặp mắt không liến. Tôi nghĩ biết rồi, song làm tuần không hay không thấy. Nguyên lão Liêm-hấp này là tay oán-chạ thù-vơ đệ nhất. Từ khi tôi lẹ bước xử người, và thấy tôi động lượng thánh yếu dùng, nên có ý ghét thắm mà không đi hơi ra. Bề ngoài làm mặt bài-bui, chình thiế trong lòng nham-hiêm. Đã làm phen phướm-phĩnh đức-vua, khi thì nói tiền kho khiếm-kouyết, khi thì rằng vô ft ra nhiều, đặng cho vua nóng đuôi ra về, kéo dề vậy lâu ngày gay mát. Nhưng mà đức vua chưa lấy làm tin, cực chẳng đã va phải óm lòng nhóng chờ chờ hội.

HỒI THƯ TƯ

Nghê phong-phanh buộc tội khi-quân,
Bước vội-vả dời chơn Phúc-quốc.
Đã biết vậy, nhưng tôi không hề có sự nhỏ nhen, cứ an dạ ngày đêm như một.

Bữa kia tôi sắp tâm đi viếng vua Bờ-lơ phú-cu (Blefuscus), thỉnh linh đém khuya có một vị đại-tiên lên đến nhà tôi, chẳng cho ai vào tưởng tin. Bất dấy kiệu thẳng dề trung-đường. Tôi hay được, chạy ra nghinh tiếp. Người vội vàng đuôi lủ kiệu-phụ đi hết. Tôi bèn hiểu ý, với tay bưng luôn và kiệu và người bỏ ngay vào túi, đi thẳng vô phòng, móc ra dề trên bàn giữa. Tôi kéo ghế ngồi lại; xong xui mọi nđi Làng huyền, quan ấy liến trở mặt mây bi thắm. Tôi lật dặt hồi han duyên cớ. Người lấy tay gạt lụy mà rằng: « Khách-quan ôi! nước đã đến trón mà khách-quan còn điêm nhiên vậy thê! Cách n-ấy ngày rày, quân-thần toan mưu làm hại-khách quan! Nay giọng kèn-quyển đã thắm tai cứu-nhữ; hoàng-thượng thoát nhiên nđi trận lới đình mười phần đã quyết!

« Nghĩ khách-quan cũng dư hiểu rằng từ ngày khách-quan đến xử này, quan

thủy-sư Bộ-sở-lâm (Balgolam) thù riêng mặt mặt, lòng toan mặt mặt một còn. Tuy tôi không tưởng duyên cớ bởi sao, nhưng từ khách-quan đẹp an chiến-thuyền Bờ-lơ phú-cu thì quan thủy-sư luôn những ưu sầu, vì nghĩ rằng ngày nào khách-quan còn đây thì danh-giá và như bọt-gánh dền gió.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-BÁ-NGHIÊM.

Rượu Cỏ-nhạc VIEILLE
EAU-DE-VIE DE JEAN là
một thứ rượu rất
có danh-tiêng hơn bốn
chục năm nay.

DENTIFRICES
THUỐC ĐÁNH RĂNG
THUỐC NƯỚC, THUỐC SÉT, THUỐC BỘT HAY LÀ XÀ-BÔNG CỦA CÁC CHA
BENEDICTINS DE SOULAC

Đầu xảo tại Paris năm 1900, được bằng-cấp trật-phẩm

Thuốc này chánh là thuốc người Langsa bào-chế, tốt hơn các thứ thuốc đánh răng dùng thuốc này.

Thuốc đánh răng thượng-hạng này, làm cho răng sạch-sẻ mà trắng trơn g, diệt cả loại vi-trù g, sâu răng, khỏi bị siết ăn, dưỡng nướu và miệng được tinh-khiết luôn. Mùi thơm bát-ngát. Thuốc nước này các vị ghiên nên dùng mà sủng miệng.

Thứ thuốc sét và xà-bông đựng trong ống thiết nên dùng làm. Cà và Đại-Pháp, cà và Toàn-cầu, chẳng có thuốc đánh răng nào quí hơn và rẻ hơn thuốc này.

Lời rao chí yếu

Từ ngày Đại-Pháp ra luật ngưng cầm dùng đồ của Đức và của Áo dền nay, kể từ ngày 24 Decembre 1914 và 3 Janvier 1915, thì hai thứ thuốc đánh răng hiệu « Odol » và « Kalodont » đã bị nhập kho rồi.

Muôn cho người mua khỏi lầm, vì sợ ngoại-bang tráo đồ giả vào đó của Langsa, chúng tôi xin biên rõ ra đây hai hiệu thuốc đánh răng của Đức và Áo nói đó:

Odol. — Déposé par la Société Lingner Werke Aktiengesellschaft, à Dresde (Allemagne).

Kalodont. — Déposé par la Société KK Laudes Privilegerte Milly Kersenseilend und Glycerin Fabrik, von F. Sarg's Sohn et Co, à Vienne (Autriche).

Người Đại-Pháp và người Annam phải biết rằng hai hiệu thuốc đánh răng đó là đồ của kẻ nghịch.

ELIXIR DENTIFRICE

PÂTE OU SAVON DENTIFRICE

PÂTE OU SAVON DENTIFRICE

POUDRE DENTIFRICE

ICH-NGUON-DUONG LAO DUOC PHONG
O DUONG AMIRAL ROZE, SO 55, TAI CHQ-CU SAIGON

究補雙衣金
KIM-Y-SONG-BO-HOAN
Thuoc bo khi huyet)

Lấy là tự nhiên mà luận sự sống của người cũng như sự sống của thảo mộc vậy, loài thảo mộc...

Thuoc bo nay bat luận đon đon ba giã trẻ chi đung đeu bo khi huyet, sanh hoa tinh thần...

Một hoàn giá..... 0\$50
Trọn hộp bốn hoàn giá... 1\$80

丸鳳坤科婦
Phụ khoa khôn-phụng-hoàn
Thuoc dieu kinh chuong tu

Phâm người đon bà đưong kinh nguyệt có chùng thì đặng mạnh giới háng ngày, lén gáp-con s nh để mà đặng mạnh giới...

CÁO BẠCH

Nguyên tiệm tôi đã khai sáng từ năm 1860 đến nay, ch yên chế rông các thứ thuốc hay thần hiệu, đều có dùng cái...

đại khái của đon bà khi kinh nguyệt và con sanh để là đều rất quan hệ mà nói, còn kỳ dữ biết bao nhiêu chứng bịnh hay...

TRỊ NHỮNG CHỨNG

- 1 Đon bà khi huyet kém suy, đưong kinh không tốt chậm con.
2 Đưong kinh hư, hoặc khi nhiều khi ít, trời sục không chùng.
3 Bối đưong kinh không tốt biến ra chứng đau bụng.
4 Đưong kinh bế, nghệt háng, ói máu.
5 Đưong kinh xâu huyet dọt dọt hoặc để bảm.
6 Huyet bạch, huyet băng, thân thể ốm o, tinh thần giã dợt.
7 Hoặc lo lắng nhiều, một nhọc chầu thân bài hoải.
8 Nghẹn, tức đau lưng mỗi gởi, ăn không tiêu, nhứt đáo, bụng dạ bần hoàn, mặt mày xáy xảm.
9 Thai bịnh, máy động chằng ếm thân thể mỗi té chi phát thủng.
10 Lúc sanh để huyet dư còn lại, hoặc nhao (thai y) ra không hết mà sanh bịnh.

Các chứng nói trên đây dùng đon thuốc Khôn-Phụng này tức thì lành đã.

Mỗi một hoàn giá..... 0\$40
Nguyên một hộp 4 hoàn giá. 1\$50

MỸ KỸ

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đưong Turc, số 16

NGANG NHÀ HÀNG MOTTET, SAIGON

Kính cáo cùng quý khách đặng hay, tại tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch đá xanh Tonkin có đủ các thứ kiểu.

Có khắc con dấu bằng đồng, mủ thun bằng cây, chạm bản đồng cùng họa điêu thảo mộc theo lá nhân hiệu, vân vân....

Mộ bia chạm bản đá cẩm thạch. Có thợ họa chơn dung nhảm hình người mà vẽ bằng dầu sôu vô bỗ, nước thuốc, mực Tàu, viết chỉ than, họa biên liễn và trang, họa sơn thủy.

Articles du Tonkin et Chaussures en tous genres.

TRUONG-NGOC-GIU cần khải.

QUỖNH-MỸ

NGUYỄN-NGỌC-CU

Số 20, đưong Amiral-Courbet (CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, củi, nước-mắm, tâm, cám, trà-hột, trà-tàu, thuốc hút cùng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rông nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gởi giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chõ ăn chõ nghĩ sạch sẽ tề tề. Muốn dùng cơm từ bữa ăn, hay là muốn dùng cơm thốg cũng đặng. Lại có chõ nghĩ ngơi thong tin chũ ông ghé chơi một phen thì

BÊN THỜ XEM... MAU LÂM MÀ HÁT KỶ CÁN TIỆM MAY

Nguyễn-hữu-Sanh

Ở gần Gare xe lửa Cầu-đàng-lầu

Máy thêu các kiển áo-xiêm quần, dài, và chũc Âu-châu (paletot) theo thức thũ. Có bán quần, váy, áo, tư-lựa, kiển mới bằng-lụa, lông-lông Bắc, Cáo, quần Tàu, cũng hàng hàng Nguỵ-tồn, các màu sắc.

Văn, Nho, Xuyễn, Lãn, Trung-huế, Nhuỵ-Gia-dung, thật tời.

Thơ, tướng, truyện quốc-ngũ bán sỉ và lẻ, vân vân '11

Nếu chũr-qui-vi, muốn hỏi kiển để chi, xin viết thư 44:

Mme NGUYỄN-HỮU-SANH, 110, Quai de Belgique, Cầu-đàng-lầu, SAIGON.

Kính cùng chũr-vj đặng rỏ:

Tiệm tôi khắc các thứ con dấu bằng đồng có đủ thứ kiển con dấu thường dùng và con dấu có ngày tháng thay đổi, hoặc con dấu in chữ nơi không phải in bằng mực, (Timbre sec et humide d'ateur automatique) có mọo lọo cáo thứ con dấu để qui-khách lựa dùng và để giá tiền rất rỏ. Xin qui-khách chiểu cõ, tôi rất óam ơn lòng nhĩet-thành.

T.-KHANH-LONG Graveur 149, rue Catinat, Saigon

CỘT TRÀM VÀ CỤ TRÀM

Hiện cùng Lục-châu chũr quán-từ rỏ: Tại vĩa tôi có trữ đủ thứ Cáođng Trám và Cáođng giá, dài vân nhỏ lớn đủ thứ đủ hạng, để dùng mà ếm nền nhà, hay là đõng ếm cũng đũợc, như Liệt-vj muốn mua hợo nhiều hoặc hạng nào thứ nào xin viết thư cho tôi mà thũợng lượng giá cả trước cho xong, thì tôi sẽ cho ghe chõr đến nhà cho Liệt-vj.

Nay kính

TRAN-TÁN-TAI

1, Mareband de bois à Rachgia.

NAM-HÔNG-PHÁT

KHÁCH SANG

ở đưong Boulevard Bonnard, số 106 ngang Gare xe lửa nhỏ Saigon-Covap, lại chũr mới Saigon.

Bán rượu tây và sũu xe máy, đèn casemca và đèn alcool.

Có cho nước phòng ngũ sạch sẽ rọng mát, giá rỏ.

Qui-quan, Qui-khách ở xa muốn mua bĩt các vật chi thì tôi mua giùm, niếm kỳ lũợng gởi tới chỗ ở máy ông.

HUYEN-NH-Kit.

NGUYỄN-VĂN-MÍT

110, Rue d'Adran, 110,

SAIGON

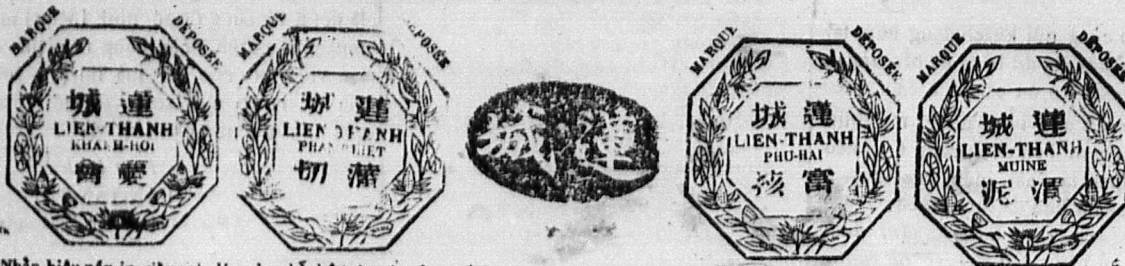
Kính cáo cùng chũr qui-hũu đặng rỏ: Nay tôi mới mở một cái tiệm bán nón Langsa đủ thứ, kiển lớn nhỏ và đủ thứ màu thật tốt nhũt hạng, tại tiệm tôi có một người làm giầy bần nón rất khéo và ăn rỏ hơn các nơi. Xin qui hũu dõr gót ngọc đến tiệm tôi chơi, trước là coi cho vĩa lòng, sau giúp giùm cho đõng-ban. Xin qui-hũu vui lòng đến xem thì rỏ.

Nhũr qui-hũu ở các nơi có muốn mua đồ thì gởi thư cho tôi thì tôi sẽ gởi đồ lập tức.

LIÊN-THÀNH

HÔNG-DƯƠNG SẢN-VẬT CỔ-PHÂN-HỮU-HẠN CÔNG-TY
Tư-bản hiệu được: 93.200\$00

Mỗi cái tại CHOLON, Quai Testard số 3

Nhãn hiệu này in giấy mà dán vào chỗ hở trên nắp (lọ, chai, lon) sen đầu ngon lại, là chỗ để thay đổi những chữ làm dấu riêng là a, b, c, d... nếu mua nước-mắm thiệt, thì phải coi cho kỹ.

LIEN-THANH, Cần khải

PNOM-PENH BAZAR TRƯỜNG-XUAN

BÁN SĨ BÁN LẺ

Tại xứ ta, người Tàu và An-dô chẳng phải là bán rong hàng hóa nước họ đem qua, phần nhiều mua của các hãng tại Saigon. Đây bốn hiệu đã tầm đến góc cội (chánh các nhà công nghệ) hàng ngoại quốc mà sĩ lại cho họ, kể đã 10 năm trời. Vậy ai muốn sĩ vật ch háy mua một ít món hàng hiệu bán thứ cội, rồi sau sẽ mua nhiều, thì bạn hiệu cũng tính giá si gởi con're remboursement cho :

Trại thợ mộc hiệu Lực-Long tự Nguyễn-long-Thao ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ đường xe hơi Saigon-Thudaumot, có đóng sẵn đủ hàng án dài một gô liền từ 1m40 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 1m15; bảng án chẻ kiểu từ linh (long, lân, qui, phụng), bảng lâu cửa cuốn 7, 8 trụ cho đến 12 trụ, và bảng án mặt đá; bảng tròn một cột xây, chưng chạm tam lân từ 1m55, có thứ 5 trụ 4 góc chạm giấy lá tây, bảng rượu (table d'apéritifs), bảng khách (table de salon), bảng viết (bureau) bảng rửa mặt (table de toilette) bảng nguyệt, tủ áo tron, tủ áo kiền, tủ thờ căn, biển liễn, thanh thờ kiền về sơn thủy, chữ óc, chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đảo, mặt dàu, và có đủ thứ đồ tiện, những là chưng đèn, đài, hộp, khay, kỹ vàng một, vàng hai, vàng ba, vàng tư, hết thầy đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ. Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một cái tiệm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ tron đều có đủ. Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sẵn, hoặc là đặt món chỉ chưng dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mau mau làm cho vừa ý quý ông.

TIỆM TRONG RANG HIỆU: ĐỖ-TÀI-SANH Số 26 đường Gialong số 26 CHOLON

Lời Rạo Kính cũng Lực-châu chư, qui-khách, đang hay tiệm tôi trồng rừng và bịch rừng vàng thuở nay, trong Lực-châu cũng có nhiều ông đã biết, giá đã rẻ hơn các nơi; mà cách làm nhưt-nhưt thầy, đều chắc chắn hàng hoi, hoặc trồng hay là bịch rừng vàng, cách thức đều theo kiểu kim-thời, bịch bằng vàng Annam và vàng Tây, lại tôi cũng đứng bảo lãnh cùng qui-khách, như trong một năm mà rừng của tôi trồng và bịch, có sút rớt ra, thời đem cho tôi làm lại không ăn tiền, vậy xin qui-khách có sẵn diệp dùng, xin dời gót đến tiệm tôi, tôi sẽ sẵn lòng tiếp rước châng sai, còn như qui-khách nào, trồng cho đang hai hàm hoặc bịch vàng mà không dịp rành đến tôi, xin gởi thơ thương nghị, chừng ấy tôi sẽ đến tại nhà qui-khách cũng đang nội trong Lực-châu chẳng luận gần xa.

Lý-Hữu-Dư 24-25 Quai, Piquet, Phnôm-Penh.

NGUYỄN-LONG-THAO, Chủ trại kính cáo.

Nay kính

HAY LẮM! HAY LẮM!! Nhân nguyệt văn đáp (LA LUNE ET LA FOÏTE) Traduction libre

PAR NGUYỄN-CÔNG-HÒA Giá mỗi cuốn..... 0\$30

Các tiệm sách ở Saigon đều có bán. Tại Báo-quán Nông-Cổ Mìn-Đam cũng có bán.

GIÁ 0\$40 ĐÔNG ÂM TỰ VỊ

Có phụ thêm những chữ không phải đồng âm mà khó viết DICTIONNAIRE DES HOMONYMES ANNAMITES

Accompagné d'un appendice comprenant tous les mots difficiles à écrire PAR Nguyễn-văn-Mai Professeur d'Annamite au Collège Chasseloup-Laubas

Trong sách này có đủ những chữ khó viết, hoặc chữ Đông âm cũng như không năm Đông âm, mà phải viết hoi hay la ngã, hoặc viết d hay g ở trước, c hay ia t co g hay là kuông, g ở sau. Nếu có lời câu thị của quan Đốc-học chuân, ngày 31 Aout 1916, dạy rằng: «Đèn các khoa thi lời đây, từ trong những bài hạch về tiếng Annam quan giám khảo chăm về hết sức nghiêm». Vậy nên tôi nghĩ ý dọn cuốn này, ngõ hầu giúp các trò viết chữ quốc-ngữ cho đúng theo Tự điển Gembel và Paulus Cua. Hễ có người nào, chữ nao, lật quyển này ra mà coi, thì viết không sai. Ban tại tiệm Quyán-Mỹ, 29, rue Amiral Courbet (Chợ Ben-tuanu mới, và các nhà in và bán sách Annam tại Saigon.

VUA LỚN TRỮ ĐỒ VẬT THỰC NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HANG MOUTET VÀ CÔNG-TY H. BLANC và HAUFF Dường CATINAT, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

Nước PERRIER Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiệu CON GẤU Sữa tươi tốt như mới nặn ra SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ Sữa đặc không đường condensé Vàng sữa béo lên

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra Giày hút thuốc hiệu CHAUVE-SOURIS Máy viết chữ hiệu UNDERWOOD, viết rõ ràng lắm.

Bijouterie Saigonnaise TIỆM MINH-THÀNH HÒA BÁN ĐỒ NỮ-TRANG 23, Rue Schroeder, 23 - Saigon

Kính lời cho lực-châu chư qui-khách đừng rò: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kiem-thoi, rất nên xinh đẹp ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Cholon, đường Thủy-binh (Rue des Moins) số 184, tự danh là hàng

cháo-u úi, nên tôi thường hiệu ý qui-bá qui-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàn và huê-mỹ. Từ khi tôi mở 2 căn tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn qui-bá chiếu cố cho người đồng-bang nên việc, tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong lực-châu hiệp hưng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và cầu xin cho các ông cho mau thành tựu. Nay kính, Nguyễn-văn-Lực dit Bửu-Khôn,